

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 14 వ తేది శుక్రవారము NO. 135

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర భాద్రపద మాస బహుళ ద్వితియం

సంచిక ౧౩౫

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన పరిమళద్రవ్యము

ఓటోదిల్బహారు (రిజిస్టర్)

పరిమళద్రవ్యముల కన్నిటికీ నిది రాజు

ఇండియాలోనేమోరే జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును చాల పతకములును ప్రశంసా పత్రములు నియోజింపిరి.

దీనిలో సారాయి కంటే మేమియును లేదు గాన ఆచార పునరుద్ధరణ గూడ దీనిని నిరర్థకతరముగ నుపయోగింపక ద్విత్తి. కలు విధులగు పుష్పముల నువాసన దీని నుండు గలదు. బిజిటికొడు చుక్కలు కేబులముమీద జేసిన చాలును. అప్పుడే కోసితెచ్చిన పుష్పములను వ్యాపారులు పరిమళమునందు కరుణతో ముద్రమితులగా వ్యాపించుచుండును. దీని నువాసన నిలదునంత కాలము నుండు పరిమళద్రవ్యములను నిజముగా వెదకనైనా (ఆరతిపుష్పము) ౫ 2-0-0 మధ్యనైనా ౫ 0-12-0 చిన్ననైనా ౫ 0-8-0 ని.పి. చార్జి ౫ 0-5-0 మిశ్రమములందు దొరకనివో క్రింది సోల్ ఏజెంట్లు ప్రాయము.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

(D 126 W 100)

155 బహుళనగర, బొంబాయి.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

జన్మమున కప్పుడను నుండిన కాశ్రియచర్య

గ్రంథకర్త :- డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

చిన్ననెలా చక్కని గ్రంథము. ధర ౫.0-0.

మనెజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము

పోస్టువాక్కు నెం. 212, మదరాసు.

మలిన చందనము

(1251) డి.కొ.గొ.ముఖ్యము నామము ముందు భుజ్యులొకప్పుడు ఎవరికి తెలియదు. అర్థము లేదు. పిచ్చిలో మున్నగు కలిపిజేర్చుల నుండెను. దుష్టమైన మునులనుచేసినను ఎవరికి తెలియదు. వచ్చు అను మునుల విధముగా డి.కొ.గొ.ముఖ్యము నామము ముందుమును. ధర్మ 1-1 2-0-0 కంపెనీ ప్రారంభము.

నర్వృశ్చిక విషనంటివిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

88౯

ఈ విషములో కచ్చువాకు నుంకిన చుట్టో పోవును. శిశువులకును చుట్టో పోవును. వారు 100 ఇంచుల

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందును ఉండవలసిన ముఖ్యమందు. అన్నియుగాని, కలియజేర్చులతో పోలి ఉండవలసియున్నది. ఎన్నికైనను అంకితము నుండు గుణమునుబట్టి కేవలము మాత్రమే కాక ఎముక, కళ్ళు, పాము, బట్టి మొదలగు విషజతువుల కాటులకు సుదీర్ఘమందు. కల సాకెట్ 1-4 0-5-0 పోస్తే 0-8-0. 1 డబ్బా పోస్తే కల సా 5-0-0. పోస్తే కేవలము

వికసారి 2 ప్యాకెట్లు కిక్కించుకొనువారికి పోస్తే ఇచ్చాలి. క్రతులకు 100% 25 మాసాయము 2 మిని నియోజులకును ఉచితము :- ధనము కిక్కిరింపెను. 66 డెంక జేకే మెట్టి పిచ్చి, పాకాడుకల పోస్తే, మదరాసు

కే. ఎస్. ముత్తయ్యగారి

(1821) ప్రఖ్యాతిచెందిన

నారప్పల అంగవస్త్రములు, చీరలు.

ప్రతిదినమున బాగా ఉత్పత్తియగుచుండు గాన యుక్తమైనది. చాల చోట్లగాను విట్టలు ములుగాను ఉండును.

6 మూలలు 44 అంగులములు	క్రయము	రూ 4-12-0
		" 5-0-0
7 " 50 " "		" 6-8-0
		" 7-8-0
18 మూలలు చీర 44 అంగులములు		" 18-0-0
	మొదలు	" 18-0-0
12 మూలలు 42 అంగులములు		" 9-0-0
	మొదలు	" 12-0-0

అన్ని విధములైన కట్టుకలములు దొరకును.

కాటలూగు ఉచితము.

K. S. Muthiah & Co,
SILK HOUSE, BENARAS CITY.

బెన్గళీ ఫహితమైన డా॥ కి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్ల

అపరిమితమైన రక్తములను బనించు జాడ్యములకు. ఎటువంటి నుండు. మరుపులను, మచ్చలను, గంజములను నెండ్లను, ప్రాంతములను అన్ని విధములకలను గలగు చిన్న కొరములను పోగొట్టును. (25)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనోపధి సారసపరిల్ల గుణములను నిర్ణయించుచు, పాపమైనను మధ్యవర్తియైన అన్ని విధములైన వనోపధిలను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పొడవైన పొడవులను, ములులను, ములు కాళ్ళనుబంధమున సోపులను పోగొట్టి శుభమును ప్రభుకరమును. శరీరాశోషము శక్తి అగతమును. 16 శోషముల 15 కంటుకు 4 డబ్బా 5-0-0 ౪ అమ్ముచును.

పోపైరును. డి.కొ.గొ.ముఖ్యము. సావంతుని,

44. ఫనసవా. ౧౦2 బొంబాయి

Proprietor : 1౨౭ AVANT,
Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

ఆమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

వెల న్వల్పము
తల నొప్పులకు
పేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
బడును
వనములికలచే
చేయబడును
నువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోసముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుడు
చక్కని వట్టితో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

ఆమృతాంజనము డి పో,

6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు. 109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

పంజాబు దుస్థితి.

చెన్న ప్రభుత్వము గోల్లకొండలో సమావేశమగుట

సన్నాహము కాలము ౧౦: 5-80 నిమిషములకు పంజాబు జేతముల దుస్థితిని గూర్చియు, విచారణసంఘము, నవ్వరి పరమల చట్టమును గూర్చియు విచారించుటకు గోల్లకొండలో మదరాసు పాఠశాల సమావేశమైరి. సభాధ్యక్షులమంతయు సభ్యులచే నిండిపోయెను. సభకుందు ఆర్యులైనవారు తర్ఫీదు. దాక్షర్య ములవ్యాఖ్య అయ్యుటగాదు సభాధ్యక్షులను ప్రశంసించు గోల్లకొండలో కరతాళధ్వనులు చెలరేగెను. బహుళ సంఖ్య గల ప్రధానపాఠశాల సభాదేవ సలంకరించిరి. వీరిలో ప్రముఖులు:

దాక్షర్య ములవ్యాఖ్య అయ్యుట ఎన్. కస్తూరి రంగ అయ్యగారు, రా. బ. టి. రంగారావుగారు, టి. వి. వెంకట రామయ్యగారు టి. ఎన్. అరండేలు, లాడు, కృష్ణస్వామి అయ్యగారు, కేమకరపు రామయ్యగారు, పురాణం నాగభూషణం పంతులు గారు, సర్వోత్తమరావు, సామి వెంకటాచలం శ్రీశ్రీ, ముగ్ధమందరి అయ్యగారు, దాక్షర్య సంబంధరావు, నేలం రాజగోపాలాచార్యులు, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలయ్యారు, మహాదేవశ్రీ, శేషారావు, టి. ఎ. నరేశ్వర, సల్లా నురుస్వామి శ్రీశ్రీగారు మున్నగు ప్రముఖులు సభ్యులు సభ సలంకరించిరి.

డి. బి. ఎల్. ఎ. గోవిందరావు వయ్యగారును, టి. ప్రకాశమగారు సభకు రావాలమికి విచారించుచు, ఈ సభ జయప్రథమగా జరుపగోరుచు నొక కంట్రీని పంపిరి.

టి. వి. వెంకటరామయ్యగారు దాక్షర్య ములవ్యాఖ్య అయ్యుటగారిని అభ్యర్థించి గా నుపహరించిరి. సామి వెంకటాచలం శ్రీశ్రీ గారి ఉపపాదనను అనుమతించిరి. దాక్షర్య ములవ్యాఖ్య అయ్యుటగాదు, కరతాళధ్వనులు చెలరేగి అభ్యుత్థర సహించిరి.

అభ్యుత్థులు.

నాదేవా మన్మథునిగనుండుటచే గత ఆరునెలలనుండి యే నేను ఏసభకును రావాలకపోతిని గాని పంజాబు ప్రజల దుస్థితిని గూర్చి విచారించు ఈ సభకుమార్తము నేను రావాల మంద నైతిని. తేగో నేనాకత్తుల లగు టి. ఎన్. అరండేలు గారు నాయుపన్యాసమును చేయుదురు.

అభ్యుత్థులతోపన్యాసము.

స్నేహితులారా! ప్రధానమైన ఈ సభకు రావాలమి నని నన్ను పిలిచినప్పుడు, భారతీయ స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడు యోధులలో నేను ఒకడే నగుటచే, కొలదికాలము మాతో కూర్చుంటున్న ను కత్తిలేని స్థితియందున్న ఈ గుర్రులమొట్ట నా ప్రభుత్వ రక్తపుని యొందించి ఏమార్తి మైనను సంకల్పించుకొని ఈసభకు వచ్చితిని.

పంజాబు జేతములో ఈమధ్య జరిగిన గందరగోళముల విషయమై చెప్ప రాజధాని ప్రజల మనమును చలనము గలిగి నందులకు నేను వారికి అనేకవందనము లర్పించుచున్నాను. పంజాబునందు గందరగోళములు అధికముగా నున్నప్పుడు, అవిగను యుద్ధమున ఏర్పడిన సంధిగిట్టిని ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగా పరిష్కరింప వలసిన సదుపాయము, నాగురుకు అనినెంటుమొచ్చి చెప్పినటులు, జేతములో కాంతిస్థాపనకు విచారము లగు కార్యములై కాలయాపనము జేయునట్టి ఏకాగ్రము లైనను విస్మరింపవలసినదని నేను అభిప్రాయపడితిని కాంతిని స్థాపించుటయే ప్రభుత్వమువారియొక్క ప్రభుత్వ కర్తవ్యము.

చెన్న రాజధానివారు ఈవద్దతిని భాగ్య నలంబించిరి. కాని ఇప్పుడు జేతమున కాంతి స్థాపించబడినది, మనమింక రెండువలసలు చేయుటకు హక్కు గలదు.

(1) జరిగిన సర్వవిషయములకును సరియైన వామ్యులమును కోరుట.

(2) ఈ గందరగోళముల యందు భాగస్వామినిపారికి, పరిశుద్ధ సామర్థ్యముతో, సహాయము జేయుట.

స్నేహితులారా! పంజాబులోజరిగిన గందరగోళములకు ప్రభుత్వమువారు తీసికొనిన చర్య భారతీయులకందరికిని గాధ మగు అసంతృప్తినిపంపజేసినదని చెప్పటకురప్పా? నైతికతానము త్రిందను, నగో మైకేలు ఒడ్వయారు ఉత్తరపులవలనను, చమ్మప్పర్లు ప్రభుత్వముకొంక అంగీకారములనను ఈ కఠినచర్య తీసికొనబడినది. కాని అట్టిచర్య తీసికొనుటకు అవసరము లేదు; దారుణకార్యములు ఒనరింపబడెను. కాని అట్టిదారుణకార్య

ము లొనరించుటకు ఏమియు పనిలేదు! నిరపరాధులను అన్యాయముగా స్వేచ్ఛకుండి కొలగింది చెలసాలయించుచిరి. కాంతిముగానన్న రాష్ట్రము, భేదముతోను, నిరాశతోనున్న రాష్ట్రముగా జేయబడినది. (స్వీగ్, స్వీగ్) ఈవిషయమును ముఖ్యము జేయుటకు రప్పా? ఈగందరగోళములవ్యభావ మెట్లుబున్నను, సామర్థ్యముతోను, స్నేహభావముతోను ఈపరిస్థితిని హస్తగతము చేసికొనవలసినది. అప్పుడు దౌర్జన్యములకు అవసరమేదియును లేదని చెప్పటకురప్పా? నైతికతానము మీ స్థాపించుటకురప్పా? చెప్పటకు రప్పా?

కాని, హిందూజాతీయభుక్తుమువారు న్యాయాధికారులుగా నుండుటకు భారతీయులు కోరుకులేదు. ఈమహా సమస్యయందు భారతీయు లొకపక్షమువారును, రెండవపక్షమువారు హిందూజాతీయభుక్తుమువారు, పంజాబు ప్రభుత్వమువారు, వారెవరేదాము మీవైయున్నామన.

అభిమానముగాని, భీతిగాని, లేక, ఉభయతత్వముల కారిని ఈసమస్యను న్యాయాద్వైతంలో నివృత్తుపాతబుద్ధిలో విచారించునట్టి స్వాతంత్ర్యము గల విచారణసంఘము— రాయలు కమిషనును భారతీయులు కోరుచుండిరి. అట్టి సంఘము ఏర్పడుటదేనా? ఈఉభయతత్వములలో నొకరు తమ అధికారములనువలన తమతాబేదములగు ఒక విచారణ సంఘమును ఏర్పరచిరి. ఇదియేగాక, ఒకతత్వమువారి విచారణకు అవకాశము లేకుండ నవ్వరిపరమల చట్టమును ఆమోదింప నుండిరి.

చర్రమాన పరిపాలనముకొరకు నిరంతర పరిపాలన మింక అధికముగ లేదు. భారతీయమున (విజ్ఞాన) పరిపాలనమును అంత మొందింపగల గొప్పకుట్రముగలవని రెంటు కాననము చర్చించుటకు సమయమున రాజప్రతినిధిగారి స్నేహితులొక మిషను కల్పించుటకు సాధ్యమయ్యెను. నైతికతాన పరిపాలనమున దౌర్జన్యమును తీసికొనవచ్చుటకు రక్షించుటకీ నవ్వరిపరమల చట్టము లేబడినది. ఇదియే ఇందలి మిష. ఎన్నికవ్వమును కలిగియున్నవారిని రక్షించుటయే పరిష్కారమైన అభిప్రాయము. ఈచట్టము భారతీయుల భావములను నిరసించుచున్నది. ఈచట్టము ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించు ఉద్దేశమును కనుగొనిన పిదప ఈచట్టమును తీవ్రముగా ఖండించుట అవ్యవసర మయ్యెను. రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గూర్చి ఈ ఆక్షేపణసభను మానయడల, నాగరక ప్రభుత్వమునందు కలంపు కలుగుటయే! (గొట్టెలుకొనబడిన) మనస్నేహితులు మనము సరియైన అభిమానముగల జనులకై తీవ్రపరిపాలనను, అన్యాయుగు చర్యలకును, చెడునడకలకును వ్యతిరేకింపవలసిన దనియు కోరుచున్నాడు.

స్నేహితులారా! రాజప్రతినిధిగారు తమ ఉపన్యాసమున ముఖ్యముజేసిన కార్యక్రమము చాల ఆకాఢ్యముగను న్యాయాధికారులకు, నిర్దయుగముననున్నది. వీరియనుభవాసము భారతీయములో (విజ్ఞాన) పరిపాలన మొక్క గొర్రుమును పోగొట్టుచున్నది. కావున మనకత్తికొలదిని ఈపరిపాలనా విధానమును అటంకపరుపవలయును. న్యాయాధికారులు అందోళనచే పనిపారంభించవలయును. భారతీయమునకంతకు చాటిల్లిన ఈఆపాయమును నిరోధించుటకు మనము మనభేదాభిప్రాయముల పేదవలగలము. సార్ల మెంటునెరుట: మన్న సంస్కరణ చట్టమును వలస భారతీయమునకు స్వరాజ్యము ప్రసాదించబడెనున్న సమయమున, హిందూజాతీయభుక్తుమువారి కఠినపరిపాలనమును మార్చవలసినదని మమక అంగీకారములో మన నాయకులకు తీవ్రముగా తెలుపవలయును. స్నేహితులారా ఇట్టి సంధిగిట్టమును ప్లమనమందరము ఏకీభవించవలయును. కలసిపనిజేయవలయును. కలసి, కార్యసాధనమునకై ప్రయత్నింపవలయును. నేను వ్యధుడనైనను, భారతీయముయొక్క స్వాతంత్ర్యమునకును గౌరవమునకును మాతో పోరాడుచున్నందులకు నేను చాల గర్వముతో నున్నాను.

స్నేహితులారా! ఒక్కమాట! పంజాబుజేతమున నున్న మనసోదరులు నిరాధారులై, దుఃఖముద్రును మునిగి నిరాశులై, భాధితులై దురదృష్ట యందుండిరి. వీరికి సహాయము మిరందరము చేయగోరుచున్నాను. రితిపుండుకమిటీవారు, నాతీయవిద్యాభివృద్ధిసంఘమువారి కద్దరి చాల భాగ్య నను నరించిరి. నెట్లెవరు 25-క లేదీ మొదలుకొని అట్టొలకు బాల్లకలేదీవలయును పంజాబు దుఃఖభాగినుల సహాయవాదముగ ఏర్పరుపడెను. మన పంజాబుసోదరులు కఠినచర్యములకు మదరాసు రాజధానివారు చూపు సానుభూతి, మీరు కంపుని రాజీమును బట్టి యుండును. మీ యొక్క

గాధ మగు, జాభిమానమును చూపునట్టి ఈరక్షణములను ఎవ్వరైనను పోగొట్టుకొనకుండను. మీకు తోచినవిధముల వివిధమూతముల సహాయము చేయగోరుచున్నాను. మదరాసుపాఠశాల కార్యపూరకమున పనిచూపుదరని చూపవలయును. స్నేహితులారా! మనమందరమును సరియైన భారతీయులవలె (తనర్తం) పవలయును. రాజోవు స్వాతంత్ర్యమున కర్హులమగునట్లు (తనర్తం) పవలయును. ఇట్టి పనిక్రమైన ఈమహాద్యమును మూసిన మహనీయులకు భగవంతు దాక్షిణ్యమియ్యగాక!

జి. ఎ. నరేశ్వరగారు.

ఈవిషయ తీర్మానమును ఉపహరించిరి:—
ముదటి తీర్మానము.

ఇటీవల సిమ్లాలో సమావేశమైన సామ్రాజ్యకానసభ యందు శ్రీరాజప్రతినిధి తన యుపన్యాసమున గావించిన ప్రకటనమునకు మదరాసుపాఠశాల విచారణ సంఘము గొప్ప ఆకాఢ్యమును వెల్లడింపుచు అని తెలుపబడిన పరిశోధకసంఘ విర్మాణమును ప్రస్తుతస్థితిగతుల కుపకరింపవలసినది అందుచే పంజాబులోని నైతికతాన పరిపాలనకు సంబంధించిన వర్తనమును, న్యాయాద్వైతంలోను, దృఢభావముతోడను నివృత్తుపాత బుద్ధిలోడను విమర్శించుటకు తగిన సభ్యులుగల ఒక రాయలు కమిషనును ఏర్పరచిన నే గాని, ప్రజలయందు న్యాయమైన అసంతృప్తి తొలగి ప్రజావిశ్వాసము మరల నెలకొనవలసినది అభిప్రాయ ముచున్నాడు.

పంజాబురాష్ట్రము విప్లవస్థితిలో నుండినది ప్రకటించి నైతిక పరిపాలనమును స్థాపించిరి. నగో మైకేలు ఒడ్వయారుగారి పరిపాలనముపతనం ప్రజలు చాల ఇరుదులవడిరి. ఈ నవ పరిపాలనమువలన 72 వర్తనములు మయ్యు కలిగి అమితమగు తేగో సేర యొందిన మహనీయులు చెలసాలయించు ఉంచబడిరి. ఆ నేకమంది నాయకులు కారాగారమునందు చాచబడిరి. ఈ చర్యలను స్వంతముగా చూచినవారికి జేతమున బయలుదేరిన ప్రజల క్షేమ చక్క అరయుగలరు.

చమ్మప్పర్లు ప్రభుత్వ సామ్రాజ్య కానసభ యందు తెల్లిన వాక్యములు భారతీయుల కందరికినీ ఆకాఢ్యము కలిగించినది. సర్వ పక్షములవారును వీరి హక్కులను తీవ్రముగా విమర్శించుచున్ను, ఈ విషయమున సర్వతత్వముల వారును ఏకీభవించ వలయును. ఉపన్యాసమునం దెక్కడను సానుభూతిలేదు. కావున వీరికి రాజనీతిజ్ఞత, దయ వీర్యముగానరావు. సత్వ్యాగమును నిరసించిన వారునుగూడ ఈ తీర్మానములను బలపరచుచుండిరి.

విచారణసంఘము.

ఇప్పుడు నియోజింపబడు విచారణసంఘము సరియైనదిగాదు. ప్రారంభమునుండియు 'నగో మైకేలు ఒడ్వయారు' గారును చమ్మప్పర్లు ప్రభుత్వ పంజాబుజేతము లిరుగుబాటుకు నిర్దయగనున్నదని యువుచుండిరి. ఈ యుక్తి తమ కార్యమును సమర్థించుట కేర్పరుపబడినది. గందరగోళములు జరిగినపిదప ఆమ్రాము యున్నగు ప్రముఖులు పంజాబుజేతము దృఢపరచింద నిరోధించబడిరి. హిందూజాతీయభుక్తుమువారువారి పీరి పిజ్జపీరి నిరసించిరి. ఇదిగాక తమతాబేదములు గలసంఘమును నిర్మించిరి. ఈసంఘమున రై నుదొర గారుగూడ నుండి ఇంగురులన ఈసంఘమువారి విచారణయందు ప్రజలకు నమృతము పోయినది.

ప్రజల అసంతృప్తి.

ఈ నిరంతర పరిపాలనము చేతను, నైతిక పరిపాలనములేతను పంజాబు జేతమునకు ఆపారమగు నవ్వము సంభవించెను. భారతీయుల కందరముకు అసంతృప్తి పనించెను. ప్రభుత్వమునందు ప్రజలకు విశ్వాసము కలుగజేయనియెడల నిర్వయముగ ప్రభుత్వమునకు ఆపాయము కలదు. ప్రజలవిశ్వాసమును బడయని యెడల ప్రభుత్వమే లేదు.

రా. బి. టి. రంగారావు గారు.

యుద్ధ ప్రార్థనమున, గొప్ప నేరమును గావించిన జర్మనీజేతము నడచుటకును, భాధ నొందుచున్న చిన్న రాష్ట్రముల స్వాతంత్ర్యమునకై యుద్ధము చేయుటకుమండెనని పల్లికిటి బోర్లువారు తెల్పిరి. నివియు జతులమై భాంబులు జేయుట ఆనాగరికమనిగిని భారతీయజేతమునకు మొదటపెట్టిన విమానము పంజాబీయులకు మొదటనే ప్రదర్శించబడినది. అందునుండి భాంబులు జేయబడినది. నాయకులు చెలసాలయించు ఉంచబడిరి. వీరులయందు ప్రజలు కొరడాలతోకొట్టుబడిరి. ప్రజలయందు అమితమగు భీతానము కలుగజేయబడినది. ఇట్టి విధముగా జేతముకష్టముల పాలగునని ఎన్నడును తెలుపనివారమైతిమి. ఈ గందరగోళములు ప్రోత్సాహమునలన కలుగలేదు. ప్రోత్సా

పాపములకొనినను సైనిక శాసన పరిపాలన మనవరము లేదు. ప్రజలుచేసిన కార్యములకు మనము సిగ్గుపడుచున్నాము. కఠిన పరిపాలనను వ్యాయోచితమయ్యెను. ఇది దేశమునకు అమిత మగు దుఃఖమును కలిగించెనని వాదించువారు తెల్పినారు. ఆ గృహము కలిగించెనని నేను తెలుసుకొన్నాను. పండిత మదన మోహన మాలవ్యగారు సామ్రాజ్య శాసన సభయందు చేయ నున్న ప్రశ్నలను చూచిన మీదట పంజాబు దుస్థితి విశేషము కాగలదు. విచారణసంఘమువారు విచారణ చేయకమునుపే నవ్వపరిహారముల చట్టమును ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. సంఘము వారియొక్క విచారణ నిష్పత్తియోజనము. ఒక హిందువుని మహమ్మదీయుని యొక్క వాస్తవము కలిపి కట్టి వీరిని వీరుల నుండి తిప్పిరి. ఇదియేగాని హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళన ము? బ్రిటిషు పాదాంగుల స్వకంఠి కరిగోధక సంఘ ముండే కలయును. నేటిసభకు బ్రిటిషుపాదాంగుల ఒక హెచ్చరిక జేయుచున్నాము. మీరందరూ ఈ తీర్మానము సంగీకరింప గోరుచున్నాను.

కల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, లాడు గోవిందరావు, వేమ కలకృష్ణ రామరాజుకంఠం, జి. రామచంద్రరావుగార్లు బల పడక ఈ తీర్మానము స్వీకరణకొరకుమయ్యెను.

మా|| రామచంద్రయ్యగారు ఈ దిగువ తీర్మానము ఉపపాదించిరి.

రెండవ తీర్మానము

పంజాబులోని సైనిక శాసన పరిపాలననుసంబంధముగల ఉద్యోగుల కక్షయన నవ్వపరిహారముల చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు రాజకీయీనిధి చేసిన ప్రకటనమును ఈ సభ వారు తీవ్రముగా ఖండించుచు, అట్టి శాసనమున కిది సమయ ముకాదనియు, పరిశోధక సంఘవారి కక్షనుండి అట్టిఉద్యోగులను వదిలివేయుట వ్యాయోజనము కాదనియు, అందు మూలమున ఈ బిల్లు శాసనసభమును తాపదని శ్రీ సార్వభౌము ప్రభుత్వమువారు భారత ప్రభుత్వమునకు తెలుపవలయు ననియు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ సైనిక శాసనమును ఉపపాదించుచు ఇట్లు నుడిచిరి.

పంజాబు జేతము గందరగోళములతో నున్న దనుకొందము. అట్టి సమయమున జేతమున కాంతి స్థాపించుట ప్రభుత్వమువారియొక్క ప్రథమకర్తవ్యము. రాంతిస్థాపనకు కొన్ని వ్యాయోజనములైన అధికారములు కావలసియున్నవి గాని సైనిక శాసనపరిపాలనముగాదు. ఈ పరిపాలనమున హిందూ జేతమునకు మొదటవచ్చినవారైన విమానమునుండి ప్రజలవైబొంబులు వేయబడిన. బహిరంగ పీఠులలో ప్రజలకొరడాతో కొట్టి బడి, తీవ్రమగు శిక్షలకు పాటుయిరి. పండిత మదనమోహనమాలవ్యగారియొక్క ప్రశ్నలను చూచినయెడల పంజాబుపాలకుల దారుణములు నున్న క్షమ కాగలదు. ఈ నిరంకుశాధికారవర్తనను అధికారి భారతీయు డుండి, ఈ దారుణములకు చూడ వోడక తియ్యద్యోగమునకు రాజీనామా యిచ్చెను. సామ్రాజ్య శాసనసభయందు రాజకీయీనిధి ఇచ్చిన యావశ్యాకము చాల ఆకాంక్షగలది నుండెను. కాని పశ్చాత్తాపము లేదు. ఇదిగాక అధికారసభ్యుల తీవ్రగందరగోళములకు బాధ్యులని నుడిచిరి.

నవ్వపరిహారముల చట్టము

ఈ చట్టమును సామ్రాజ్య శాసన సభయందు ప్రవేశపెట్టెనున్నారు. విచారణసంఘమును ఏర్పడుచున్నది. ఈ సంఘమువారు విచారణగావించి తాము తీసికొనిన సాక్ష్యముయొక్క సారాంశములను ప్రజల యెదుట పెట్టెయెడల, ప్రజలు నేరస్థులైనవెడల ఈ చట్టమును ప్రభుత్వమువారు కానింప వచ్చును. కాని ఇట్టితరహాన సైనికపరిపాలనయన దారుణములను గావించిన ఉద్యోగులను రక్షించుటకై ఈ చట్టమును ఆమోదించుట వ్యాయోజనమైనది కాదు! రాజప్రతినిధి చట్టములను చేయ అధికారము గలదు. సార్వభౌమమునకు చట్టమును కృత్రిమము అధికారము గలదు. ఎటులైనను ఈ చట్టము ప్రస్తుత మంగీకరింపబడును. ఈ అధికారము గల ఈ విచారణసంఘము గాక బ్రిటిషుపాదాంగుల స్వకంఠ విచారణ సంఘ, రాయలు కమిషను ఉండవలయునని తెల్పిరి.

కేసేవ మినను గారు

మనకు రెండువిషయములు తెలియును. (1) సలూములు చేయుట (2) ప్రభుత్వమువారి సర్దులను ఆజేపించుట. మనము కష్టముల పాలు చేయబడినప్పుడు మనము ప్రభుత్వచర్యను ఖండించుదుము. మనము చంపబడినప్పుడు మిరింకవీరముగా

ఖండించెదము. మనమంత కంటే వైకార్యముల చేయకాలకుంటిమి. ఈ విషయములన్నియును పంజాబుజేతమున జరిగిన గందరగోళములయందు గాంచుచున్నారము. పాశ్చాత్యుల కొకనీతికాన్త్రము, నల్లజాతులవారి కొకనీతికాన్త్రము. జపానుదేశీయులు ఒకవిధేతమునకు బోయి ఏద్రుజేతమునైన ఆక్రమించినయెడల జపానువారు ఆజేత ప్రజల స్వాతంత్ర్యములను తీసివేసిరిని అంగీకరింప నునువుదురు. వీరే ఏద్రుజేతమునైన ఆట్టి రీతిగా ఆక్రమించినయెడల ఆజేత ప్రజలను ఆనాగరిక పుస్థితినుండి నాగరిక పుస్థితికి తెచ్చుట ఆక్రమించితిమని తెలుపుదురు. నందజుమారుడు ఫోర్టర్ల చేసినవృత్తు వీరికి ఉరి శిక్ష విధింపబడినది. క్రైస్తవ ఇట్టివిధముగనే ఫోర్టర్ల చేసినవృత్తు ప్రభుపదివి ఒకంగుబడినది.

గాడిచర్ల వారిసర్వోత్తమరావుగారు

కాంగ్రెసు కోరికలను మితవాదము భయపడిరి ఇందులో సైన్యము రైలుజేతకు సగముకాదును క్షయమగుచున్నది. మాంటాగూ చమ్పూపర్లు నిధానమునకు నిటులే మితవాదముభయపడిరి. రౌటుచట్టముఆమోదించబడుచున్న సమయమునకపర్లగారు ఒకతీర్మానమును ఉపపాదించగా మితవాదు లందరూ ప్రతిపాదాభిప్రాయము వహించి సత్కార్యచర్యను నిరసించిరి. ఈ కారణములచే అధికారవర్గమువారు మనయొక్క తత్వములను బాగుగ కనిపెట్టి తగినభుజబలమును ఉపయోగించిరి. వారిద్వప్రేమ విచారింపినయెడల వారి చర్యలు తప్పుగాదు. మనమితవాదులచర్యలే నిరంకుశపరిపాలననుకారణము. స్వయంసహాయమే ఉత్తమమైనది. ప్రతిగృహము నందును సభలేర్పరచి తీవ్రమగు ఆందోళనము చేయవలయును. అప్పుడే మనఉద్యమము నేర చేరును.

కృష్ణస్వామిశ్రేష్ఠిగారు, అల్లాడ కృష్ణస్వామిశ్రేష్ఠిగారు ఈ తీర్మానమును బలపరిచిరి.

ఈ తీర్మానము స్వీకరణకొరకుమయ్యెను.

వి. సి. కేమరాల్లగారు ఈ దిగువ తీర్మానమును ఉపపాదించిరి:—

మూడవ తీర్మానము.

కంజాబు సోదరుల కడగండ్లయెడలతమసంపూర్ణ సానుభూతిని తెలుపుచు, ఇందుల కేర్పరుపబడిన వారమునందు ఆ జేతమునకు సహాయము చేయవలసిన దని ఈ సభవారు ఈ రాష్ట్రపాలుల హెచ్చరించుచున్నారు.

సాయల్లా బడువా సాహేబుగారు అనునదింది.

టి. ఎమ్. కృష్ణస్వామి శ్రేష్ఠిగారు

ఆనానండున జేయవలసి

ఈ వాసురమున భార్యకృష్ణ ప్రదర్శనము యున్నగునవి జరుగును. మీ స్నేహితులను ప్రోత్సహించుచు, మీయొక్క యువారస్వభావమును తెలియజేయు, విరాళమునకు సహాయము జేయవలెను. ప్రదర్శనములనర్పించుట స్నేహితులకు ప్రోత్సాహము కలుగజేయును. కమిటీవారు గృహమునకు వెడలి విరాళముల గైకొందురు. పెద్దమనుష్యులయొద్దకుండి గొప్ప విరాళములను కమిటీ సభ్యులే సమూహ జేయవలెను.

అధ్యక్షులు.

ఈ సమయమున పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారద్యక్షులుగ నుండగోరుచున్నాను-విచారణసంఘములయెదుట ప్రభుత్వమువారికి వ్యతిరేకముగ సాక్ష్యమురాదు-భ్రష్టము భయపడుదురు. అందులకు తగినపనిచేయవలయును. ఇది వాయుద్యోగాను భయములను జెప్పుచున్నాను, అందరు ఈనిధికి సహాయముజేసి పంజాబుసోదరుల దుఃఖములను అర్థమవును.

కథాకార్యకర్తలను యాగింపగనే ఎన్. కస్తూరిరంగయ్యగారు అధ్యక్షులకు వందనము లప్పించిరి. సంతకముతరధ్వజము, జేతకైత్రీపూరితము లగు కేతలును చెలరేగెను. ఇంతతో సభముగిసెను.

బెజవాడపాఠశాలసభ:—పంజాబు అల్లకుల సందర్భమున నిరాధారస్థితియందున్నవారికి ధనసహాయము చేయుటకు ధనమును సమకూర్చుటకు ఇండెమ్మిటీబిల్లును సామ్రాజ్య శాసనసభయందు ఉపపాదించబడునని ఖండించుటకును బెజవాడలో దీనిజనుకాంగ్రెసు కమిటీవారి ఏర్పాటు ప్రకారము బారిష్టరు టంగుటూరి శ్రీకాళంగారి అధ్యక్షతకీరింద బెజవాడ పురమందిరమున 11-వ తేదీన సమావేశము జరిగినది. చాలమంది సభకులవచ్చిరి. తీర్మానము లామోదింపబడినది. (తంతివార్త)

మరియొక వకీలు:—పి. రాఘవయ్యగారు నిన్న హైకోర్టు కక్షలుగా చేర్చుకొనబడిరి.

తిరువల్లి కేజీ సంగీతసభ:— కేళి కనికారము సాయంకాలము 6 గంటలకు వెంకటాచలము పెట్టిపిధి నె 100 గృహములకు వచ్చాననీబాయిచే సీతాకళ్యాణ కథాకాలక్షేపము గావించబడును.

ట్రామ్వేమునుష్యుల సమావేశము :—నేడు సాయంకాలము 6 గంటలకు ఇంతాద్రిపేటయందలి ట్రామ్వే యూనియన్ భవనంబున ట్రామ్వేమునుష్యులు సభచేసెదరు. ఆర్. వి. బాలయ్యగారును చలోవాధ్యాయ గారును ప్రసంగించెదరు. సకాలమునకు రాగలుగునదే అరండేయనాడ మాటాడెదరు.

కొంకులు, నమ్మకములు

లండను, సెప్టెంబరు 9:—ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసు సభకు కైదుగాదు తచ్చువపుడు సభ్యులకర్మంతోత్సాహమును గనబరచిరి. కైదుగాదు సమ్మేకట్టుపద్ధతి మంచిదిగాదనియు, అందువలన పరిశ్రమలన్నియు చెడవనియు, పేదజనులు విశేషముగ బాధపడెదరనియు చెప్పిరి. తక్కినవిషయములన్నిటి నాలోచించునపు డంతరేలివికేటలు అండి ధైర్యసాహసముల బావువారు సమ్మేకట్టుటకు వలస పరిభూర్ణవిజయము గలుగునని అంతరీక్షముగ నమ్ముట శాశ్వతముల ఆశ్చర్యకరముగనన్నది. వ్యాయము లభింపనంతరకును కార్మికప్రతినిధులు వ్యాయస్థానములందు తమ కార్యములను సాధించు కొనవలయును. కాన వాసురముగ కార్మికులకు పూర్ణమెంటుకప్పుట లోకమందలి ప్రయత్నించుచున్నార. కార్మికులు వారికి తోడ్పడదవచ్చును. అంతేమీగాని జేతములో నంక్షోభము గలిగించవలసి వాకోరక.

గనిపనివారల ప్రతినిధి వాడ్డిగారిట్లు చెప్పిరి. “సమ్మేకట్టుకలయో నను విషయములో పనికా రెంతమంది ట్రిబియలయెన్ను” కార్యనిర్వాహక కర్మమువారిలో నేకీభవించుచున్నారో తెలిసికొనుట తీర్మానముజేకొంటున్నది.” తీర్మాన ఫలిత మందలికే వాస్తవదరణగ నుండెను. వారికుల ప్రతినిధులు 99000 నుండి వోట్లు తీయునపుడు సభలో లేకపోయిరి.

రుమేనియా హంగరీ జేతములు.

బుడాపెస్టు, సెప్టెంబరు 10:—28-వ తేదీన ఎన్నికలు జరుగవలయునని హంగరీయములు చేయు ప్రకటన చెల్లనాడినది రుమేనియనులు తెలియబరచిరి. అట్లు ప్రకటించుటకు వాజ్ఞ ఈయవలసినదని హెత్తిపీకీర్చిగాన మిత్రమండలి ప్రతినిధులను గోరుచున్నారు. ఈ విషయమున ప్రజల ఆశి ప్రాముఖ్యులను వారుగ పరిశీలించవలయునని రుమేనియా కోరుచున్నది.

ఆస్ట్రీలియావంతు.

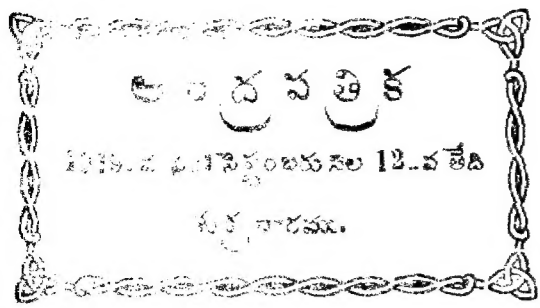
మెల్బోర్న్, సెప్టెంబరు 9:— జర్మనీదేశము 1920-వ సంవత్సరములో సవ్వపరిహార దృక్పథమున మొదటి వంతును చెల్లించునెడల ఆస్ట్రీలియా కంతునకు కొటిసవరములు లభించవనియు, నవ్వపరిహరము పూర్తిక చెల్లించబడునెడల నది సుమారు రోకోట్లగుననియు హూజిగుగారు మంత్రివర్గ సభ్యులకు తెలియబరచిరి.

జర్మను సాంఘికవాదులు వజుచడుట.

బెర్లిను, సెప్టెంబరు 10:—బుడాపెస్టు సంతకము. 4500 మంది సాంఘికవాదులు ఆరెస్టుచేయబడిరి ఇంతలోనే వారు విచారింపబడుదురు ప్రస్తుత మెవ్వరిని తీమించుకైతే వారు గావుక సాంఘికవాదులలో నెవరిని మరణశిక్షకు విధింపవలదని మిత్రమండలివా లొక కోటు పంపిరి

బోస్టను పోలీసువారి సమ్మేకట్టు.

బోస్టను, సెప్టెంబరు 10:—పోలీసువారు సమ్మేకట్టి, యూనియనులో జేసెందులకు కోరింది 19 గురు పోలీసు జవానులను పనినుండి తప్పించిన పోలీసు కమిషనుకు నోటీసుములనుండి తప్పించవలసినదని వారుకోరిరి.

పంజాబు విచారణ

మాలవ్యగారి ప్రతిపాదనము

“పంజాబు అధ్యక్షుడు గారికి విచారించుటకై ఒక సంఘము ఏర్పాటు చేయవలెను. అందులో ఇండియా కర్నూలు యొక్క సంబంధము లేనివారు యాత్రీయు సభ్యులుగ నుండవలెను. వారి కిక్కిరించి పలుకుటలకు విచారించవలెను. ఇట్లుగలదు కావలెనని కోరుకొని, వారిని వాదనలు చేయుట అంత కఠినమైనదని ప్రకటించుచు నొకటివలెను. మార్గము లాలోచించి, మేల్కొల్పియు నిధిని నిర్మించుట తీసివేయుటగాని తగ్గించుటగాని సంభవించునని ఆధికార ముండవలెను.”

సామ్రాజ్యవాద సభయందు మదనమోహన మాలవ్యగారు ప్రతిపాదనమును వివరించుటను దెలియజేసిరి. మూడవ తేదీన శ్రీ మన్మధప్రభువు వారి యారంభ ప్రసంగమునందు విచారణోపసంఘ నిర్మాణమును తెలియజేసెను. మాలవ్యగారి తీర్మానమునకు స్థానము లేదు. నూతన పద్ధతుల ననుసరించి తీర్మానమును సవరణ చేసికొనుటకు మాలవ్యగారు కోరిరి. సర్ విలియము విన్సెంటుగారు సవరణ చేయుట యక్రమమనియు మూడుదినముల గడువైన కాలముననియు నాక్షేపించిరి. మాలవ్యగారు రంగీకరించిరి. కాని విన్సెంటుగారు 15 దినములైనను గడువు గావలయునని తెలిపిరి. మన్మధప్రభు విన్సెంటుగారి మతముతో నేకీభవించిరి. ఈ విషయము సంపూర్ణముగ 15 దినముల పిమ్మటను చర్చించుట కంగీకరించిన తన కాగుట కభ్యంతరము లేదని మాలవ్యగారు తెలిపిరి. రాజప్రతినిధి వాగ్దానము చేయుటకు ఏలు లేదని తెలిపినందున ప్రతిపాదనమును గురించి చర్చ ప్రారంభమైనది. పంజాబునందు జరిగిన యల్లరులకు కారణము లేవియు గనుగొనుట పాలకపాలితుల కవసరము. జరిగిన దుష్కార్యములకు మార్గము లా స్థాపితమై ప్రజలు కఠినదండనములకు పాలైరి. పంజాబు నందలి యల్లరులకు విమోచనములనుండి బాంబులను ప్రయోగించుటయు మార్గములను ననుసరించుటయును సభికారుల తొందరల వలన గలిగినవ్యవహారము లని ప్రజలు నమ్ముచున్నారు. అధికారులు వారి కఠినవ్యవహారములు దేశమును మహోపద్రవము నుండి రక్షించిన వని నమ్ముచున్నారు. ఎవరి మూహలు సత్యములా లోకమునకు వెల్లడియగుట యవసరము. లోకమునకు సత్యమును వెల్లడి చేయుటకు భారతీయుల మీది మోపబడిన ఘోరకళింకమును బాపుటకును ప్రజలయందు గల దృఢ విశ్వాసమును మూలవ్యగారు తీర్మానమునమున శాసనసభయందు వివరించిరి. పంచలయిది సద్వహస్థులు చరపాలలందు పట్టించుచున్నపుడు వారిగతిని నిర్ణయించుట దేశక్షేమమున కవసరము. ప్రజల విశ్వాసమును బడయుటకు పాలకులు వారి వ్యవహారములను సుబద్ధించుకొనుట యవసరము. పాలకులు పాలితులు విచారణావసరమును సంగీకరించుచున్నారు. పాలకులు వారి వ్యవహారమును కఠినపరచుచున్నారు. ప్రజలు వారి నిర్దోషత్వమును స్థాపించుటకు గడంగుచున్నారు.

ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమునా రొక విచారణసంఘ నిర్మాణమును సూచించియున్నారు. ఆ సంఘము నందు ప్రజలకు విశ్వాసము గలుగుట దుర్లభము. మార్గము లా నామోదించిన హిందూ దేశ ప్రభుత్వము వారి విచారణసంఘమును నిర్మించియుండిరి. సభాధ్యక్షుడు హంటరు ప్రభువునకు మాత్రము ప్రభుత్వముతో నే విధమైన సంబంధము లేక పోయినను నితరులకు సంబంధముగలదు. హిందూ దేశ ప్రభుత్వముతో సంబంధము గల విచారణ సంఘమునకు స్వతంత్రాచరణము సాధ్యమని తోచదు. నియమితమైన భారతసభ్యులందైనను ప్రజావిశ్వాసమును గడించినవ్యక్తులు లేరు. ప్రజావిశ్వాస పాత్రులైన సభ్యులు లేకపోయినను విచారణోపసంఘమునకు శిక్షలను తగ్గించుటకు గాని తీసివేయుటకుగాని యధికార మొసంగబడలేదు. విచారణోపసంఘము నివేదికను విచారణాసంతరము హిందూ దేశ ప్రభుత్వమునకు సమర్పించును. వారి యభిప్రాయములు ప్రజలకు దెలిసి యున్నవి. విచారణసంఘనివేదికను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు సమర్పించుట ప్రయోజనకరముగ నుండగలదు. శిక్షలను వ్యవహారక్రమమును నామోదించిన ప్రభుత్వము నియమించిన విచారణోపసంఘము విశేషభిన్నాభిప్రాయములను దెలుపుననుట విశ్వసనీయముగాదు. ఇట్టి యపందర్భములు సంప్రాప్తము గాకుండుటకై మాళవ్యగారు స్వతంత్రవ్యక్తిత్వము గల విచారణసంఘమును నియమించవలయునని కోరిరి. మఱియును విచారణసంఘమునకు స్వతంత్రాచరణమున కవకాశము నొసంగవలయునని కోరిరి. రాజప్రతినిధి నిర్ణయించిన సంఘమునం దింకొక హైందవ సభ్యుని జేర్చుమనియును వారి యధికారమును విశాలము చేయవలయుననియును మాళవ్యగారు చేసిన ప్రార్థన సహేతుకముగ నున్నది. మాళవ్యగారి మిత్రసంభాషణమును గమనించి మన్మధప్రభు వారిసవరణలను నామోదించుదురని నమ్ముచున్నాము. శర్మగారు విచారణోపసంఘము పరిపాలనమునకు సంబంధములేని బ్రిటిష్ ప్రజలను గలిగియుండుట యుక్తమని తెలియజేసిరి. క్రమగూరు వయస్సరు హితోపదేశముల ననుసరించి సర్ మైకేలు ఓవ్యయరుగారి నిరంకుశతన సమర్థించుచు విచారణోపసంఘమునం దొక అసభికార యూరపియును సభ్యుని నియమించవలయునని కోరిరి.

పంజాబునందు శాంతిని ప్రతిష్ఠించుటకై పాటుపడుచున్న సర్ ఎడ్వర్డు మాక్లాగ్ గారి భావములతో నేకీభవించుచు వారికారుణ్యధర్మమునకు ప్రజలు కృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నారు. మాక్లాగ్ గుగా రెరిగినవిషయము లితరులకు దెలియవు. వారు తెలిపినటులు పంజాబునందు మహోపద్రవము గలుగ లేదను భావము సత్యమారమైయుండవచ్చును. దేశము మహోపద్రవదశనుండి తప్పించుకొని యుండవచ్చును. మార్గము లా తీర్పులు న్యాయసమ్యక్తములై యుండవచ్చును. అయినను శిక్షలు కఠినములని మాక్లాగ్ గుగా రంగీకరించుచున్నారు. శిక్షితులైనవారందరును దేశోపద్రవమున కేవిధముగ దోడ్పడినదియును నిర్ణయించినగాని వారి కఠినశిక్షలను సమర్థించుట కవకాశము లేదు. మాక్లాగ్ గుగారు కోరినటులు సేరస్థులను దయలేకను శిక్షించవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారు విచారణోపసంఘ నిర్మాణమునందును శిక్షలను తగ్గించుటయందును జూపిన సంగుచితభావము మాక్లాగ్ గు గారపేక్షించెడి శాంతిస్థాపనమును విశ్వాసమును గలిగించ సేరదు. మాలవ్యగారి ప్రతిపాదనము తిరిగి చర్చకు వచ్చి

నపుడు మన్మధప్రభు మాలవ్యగారు సూచించిన సవరణల నామోదించిన ప్రజావిశ్వాసము నధికముగ బడయగల రని విన్నవించుచున్నాము.

ట్రావెన్కూరు - రాజ్యాంగసంస్కరణములు

బ్రిటిష్ భాగములందు రాజ్యాంగసంస్కరణములు జరుగునపుడు సంస్థానములను నామార్గమునవలంబించు నని బరోడా మైసూరు సంస్థానముల చరిత్రములు తెలుపుచున్నవి. ట్రావెన్కూరు సంస్థానపు వైశాల్యము 7,129 చదరపుమైళ్లు. ఆదాయము 1,28,00,000 రూప్యములు. ప్రజాసంఖ్య 31,28,975. తిరువాన్కూరు సంస్థానము ప్రజాభోదయమైన సంస్థానములం దొకటియై ను రాజ్యాంగనిర్మాణమునం దింతవరకునునపురోవృద్ధి గలుగ లేదు. విద్యావ్యాప్తన మీ సంస్థానమునందు బాగుగ నున్నది. ఇప్పుడు మహారాజగారు రాజ్యాంగములను సంస్కరించుటకు బూనుకొనుట వారి దూరదృష్టిని వెల్లడిచేయుచున్నది. మంత్రీకృష్ణకు నాయుడుగారు మహారాజగారి సంకల్పముల కనురూపముగ రాజ్యాంగనిర్మాణమును సంస్కరించి ప్రజల కృతజ్ఞతకు బాతులగుచున్నారు. ఇదివరకె గ్రామపంచాయతులను స్థాపించి ప్రజలకు స్థానిక పరిపాలనమునందు బాధ్యతను కొంతవరకు గలుగజేసిరి. లోకలుబోర్డులందును మ్యునిసిపాలిటీలందును ప్రజాధికారవ్యాప్తనమునకు నిర్ణయములు చేయబడుచున్నవి. ఇప్పుడు శాసనసభను విస్తృతము చేసి సంస్కరించుట కొక శాసనమును మహారాజు నిర్మించెను. శాసననిర్మాణమునందు మహారాజగారు వారి నిరంకుశాధికారమును వదులుకొనలేదు. శాసనమువలనను శాసనసభలకు కొంత పరిపాలనాధికార మొసంగబడినది. ప్రజాపాలనము స్వదేశ సంస్థానములందు వ్యాపకమును గాంచుటకు సంస్థానాధీశులు వారి యధికారమును క్రమముగ ప్రజాధీశము చేయుట యవసరము. భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణములందు మాంటు ఫర్డువిధానము పరిపాలనబాధ్యతను ప్రజాధీశము చేయ దలపెట్టినటులు మహారాజును తలపెట్టిన సంస్థానమునందు నిరంకుశ పాలనము పోయి నియమితపాలనస్థాపనమునకు మార్గ మేర్పడియుండును.

నూతన శాసనము శాసనసభయందు 25 గురు సభ్యులుండవలయునని నిర్ణయించుచున్నది. అందు అధికారసభ్యులు 13, అసభికారసభ్యులు 11 గురును నుండును. అసభికారులందు 8 గురు ప్రజానియోజకులుగ నుండును. మువ్వరు రాజనియోజకులుండును. ప్రత్యక్ష ప్రాతినిధ్యము విశాలపద్ధతి ననుసరించి నిర్మించబడును. యూరపియును వాటికేక్ర్యుల కొకరు, భూస్వాములకొకరు, మ్యునిసిపాలిటీలకు లోకలు బోర్డులకును నొకరు, సర్దుకులకు యంత్రాధీశుల నొకరు, ప్రజాసామాన్యమునకు శేషించిన నలువురు ప్రతినిధులుగ నుండును. సంస్కరణములు కొంతపురోవృద్ధి జూపినను విశాలములు గావు. అధికారసభ్యుల సంఖ్య అధికారనియోజకుల సంఖ్య చేరి 16 గురు ప్రజానియోజకుల సంఖ్య 8 యును నుండును. శాసనసభ నిర్వహింపగల యధికారమును విశేషముగ చేరు. శాసనసభయందు ప్రశ్నల సమగవచ్చును. ఆదాయవ్యయ బట్టిని చర్చించవచ్చును. తీర్మానములను ప్రతిపాదించవచ్చును. కాని వానిని నిరాకరించుటకు సభాధ్యక్షునకు పూర్ణాధికారము గలదు. మహారాజునకు సభయందా మోదితమైన శాసనమును నిరాకరించుటకును యభేచ్ఛక రెగ్యులేషనులను చేయుటకును సంపూర్ణాధికారము

రాజప్రతినిధిగా మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సభకు
చాలింది. సభ 11 వ తేదీ 11 గంటల సమావేశము
జరుగును. కొన్ని చట్టములు అవసరింపబడును. పిమ్మట సభ
కాళి ముగిసిన తర్వాత సమావేశము సూర్య చక్ర జరుగును. తేదీ
ని శుక్రవారమునాడు జరగవలదని రాజప్రతినిధి గారు చెప్పిరి.

గురువారపు కార్యక్రమము.

భారతకానకసభ గురువారమునూడి కార్యక్రమము
ప్రారంభమయ్యెను. రాజప్రతినిధి కార్యక్రమమును వహించిరి.
సభాప్రారంభమునందు సాక్షులు ముద్రణమునకు
సంబంధించిన ఆస్తుల సవరించుట కొకటియు వహింప గాదు
ప్రతిపాదించిరి. ఇప్పుడును మొదటి అధ్యక్షావేశమును పావలా
లను గాక కిక్కిరియించి అధ్యక్షావేశమును పావలలను ముడి
చెడగొట్టి అందున కథికారము తెలియజేసెను.

బంగారీ వక్రకంఠమునా రివివరకే దీనిని గురించి
తెలిపిరి క్రమముగానుండిరి. మొదటిసారి ముద్రణమునకు
ఇప్పుడు కొంతకాలమును ముద్రణమునకు వహించును.

కంటోన్మెంటు ఆస్తుల సవరించుటకు సర్వసేవాధికారి
గారు బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. కంటోన్మెంటులలో కాపుర
ముండిన వక్రములను ఇతరవక్రములవారును లైసెన్సు లభింపజేయు
దు వారివద్దనుండి సొమ్ము కలుగునట్లు చేయుట కథికారమును
కల్పించుమిత్తము బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. పిమ్మట కిక్కిరియిం
చుచుండుటయు కృత్రిమముగ వక్రములను పీడింప
వలెనని దీనిని సవరించుటకు చేయుదురు. ఆక్రమ
ముగ ప్రవర్తించువారికి అడ్డువలెనని తొలగించుటకును అధి
కారమును. ఇందువలన వక్రములను సహజమున ప్రతిపాద
కము కలుగును. దీనినివలెను బిల్లులలో కథికారము కలిపింప
లేదు. కంటోన్మెంటులలో కృత్రిమము జరుగవలెనని చేయు
టకును దీనిని సంకల్పించెను. కిక్కిరియించుట, అక్రమము
ఇప్పుడిది కలిగించవలెనని కంటోన్మెంటులలో కృత్రిమమును
సాగుచున్నట్లు. కృత్రిమమును తిరుగువారు, తాముగాను
అక్రమమును అక్రమమును చేయుట, వైవిధ్యము
జుండిన ఇంటిగర్ల కృత్రిమమును జరుగుచున్నట్లు దానిని
అక్రమమును వారు విడిచివేటి పోవలెనని సైనికాధి
కారిని ప్రవర్తించుచున్నట్లు. దీనివలన కాశ్వత్రియోజనము
కలుగుటలేదు. ఒకయింటినుండి లేచిపోవుచు లేచిపోవుచు
మరియొకయింటికి పోయి అక్కడ ప్రారంభించుచున్నాడు.
తాముగాను ప్రవర్తించుచున్నట్లు. కృత్రిమములు కలిగియుండ
వలెనని ప్రవర్తించుచున్నాడు. సైనికుల ఆరోగ్యమును కాపాడు
టకు ప్రస్తుతముండిన అంశములను తొలగించవలెనని. ఆ
కట్టబట్టెలును చేయుటకు బిల్లును సంకల్పించిరి.

సినిమెటోగ్రాఫ్ బిల్లు.

సినిమెటోగ్రాఫ్ ఆస్తుల సవరించుటకు 1918 వ కానకము నము
ని బిల్లుగాను ప్రతిపాదించిరి. 1918 వ కానకము నము
లోనికి వెళ్ళినట్లు. భారతకానకమున కంటోన్మెంటు ఆ కానకము
వర్తించును. కాని ఒక రాష్ట్రమునందలి క్లితికముల ముద్రణకు
రాష్ట్రమునందలి క్లితికములకు భిన్నముగనున్నది. అందుచే
కానకము ప్రకారము ఆవరణము కలుగును. అయిబ్బంది పోవు
టకు కొంత అధికారమును స్థానిక ప్రభుత్వముల కిచ్చెదరు.
ఆయాధికారమును కల్పించుటకు సభాసభిల్లును ప్రతిపాదించిరి. ఫి
ములను కలిగించి సర్టిఫికేట్లు నియమింపబడు చున్నవారికి
పరిశీలనసంఘము లేర్పడును. దీనియొకంపెనివారు వారియను
మతిని పొందవలెననియును. రాజప్రతినిధిగారు కొన్ని కట్ట
బట్టెలును సేర్పరచుచున్నాడు. ఫిములను యజమానులు నుండు
గనే సర్టిఫికేట్లులను పొందుటకు వీలు కలుగునట్లు నిర్ణయ
మేర్పరచిరి.

వెట్టుబడిసభము

వడ్డీవ్యాపారముకొరకు భవనములొక్కంపెనియు వెట్టి
సొమ్మును తీసికొనవలెనని నిర్ణయము అయ్యెను. యుద్ధములన
నది అవసరములయ్యెను. ఇప్పుడు వారిని తొలగించుటకు బి
ల్లును వహింప గాదు ప్రతిపాదించిరి. యుద్ధమైనకాలమున కాన
కము 6 మాసములకును సమయమునుండుగాని ప్రభుత్వమునా
రా నిర్ణయము అవసరములేదని గ్రహించిరి. కావున వారిని
తీసివేయుచున్నాడు.

వెట్టుబడిసభము సేవల కంటరామును కల్పించుటకు
కంటోన్మెంటు కానకమును సవరించుట కొలెంపవలయునని
వాచాగాను ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి.

పిమ్మింగు శాసనము.

వాణిజ్యకాశాసనమును సర్ బార్న్ బార్న్ గారు
ప్రవేశపెట్టిరి. ఇప్పుడును కానకములన కొన్ని వాకలకు మి

హాయింపు కలుగుచున్నది. అందువలన చాల విమర్శలు సుధ
నించుచున్నది. అసాధారణ సేవలను చూచుచు, వడ్డీవహి
ద పనిచేయుచున్నాగా ప్రవర్తించుచున్నాడు, వాచాగా
మార్గాలను సలహాలునున్నాడు, విచారించుటకు వీలులే
కున్నది. ఒక అంశమును ఇంకొక అంశమును వా.ల
కు మాత్రమే అవసరమయింపు వర్తించుటకు కానకము
కల్పించిరి.

ఎగుమతివస్తు శాసనము.

ఎగుమతి వస్తుకు సంబంధించిన కానకమును సవరించు
టకు బిల్లును ప్రవేశపెట్టుచు సర్ బార్న్ బార్న్ గారు బిల్లు
తెలిపివేసిరి. బిల్లులను కలుగు సాధనములను ముక్తముగ
వెళ్ళవచ్చును. వస్తుములను తోళ్ళువారును ఎగుమతికొ
నేయును. నీటికి 15 రూపాయలకును వాస్తుకు 10 రూపాయల
కును వస్తుములకు మాత్రమే అవసరమైన 10 రూపాయల
కును కల్పించబడును. తోళ్ళు వస్తుముల సామగ్రిమొకవ
కును ఇండియాలోనే పనిచేయుటకు వారిని సమర్థులైన
తయారుచేయుటకు చేయుట కిది సంకల్పించిరి. లేదా అది
సామగ్రిములను ఇతరభాగములకు యెగుమతి కావలయును.
ఇతరత్రాపాతకము. విదేశములకు పోవుచున్న వస్తుములను,
యద్ధములకు పూర్వము వస్తుములవ్యాపారములకు వస్తుముల
చేరులలోనుండి ఆస్తులను వర్తించుటకు
ఇండియాలో పనిచేయుటకు యెగుమతి కావలయును.
గ. స. యద్ధములన వాడుకములన్నియు పోషించును.
వైవిధ్యముల కాలనినవక్రములకు వస్తుముల లభింపవలెనని
ప్రార్థన వస్తుములకు పనిచేయు యెగుమతి కావలయును.
వాని కిప్పుడు ఇతర సామగ్రిములకు వైవిధ్యములను
కల్పించి పోవచ్చును. ఆ పరిశ్రమ కీర్తింపవలెనని చేయుట
ను. ఎగుమతికొను నానికి 10 రూపాయల నిధిపరచివేసి.
సామగ్రిములను కొకసారి యెగుమతియై తిరిగి అడ్డువలెనని
మరియు ప్రవేశమునకు యెగుమతిచేసినచో ఆస్తుల నుండి
10 ల మిహాయింపు వర్తించును. వచ్చివస్తుములను తోళ్ళు
ను ముగియు వారి కిందు కలన కలుగు లాభ
వస్తుములను కాస్త్రవేర్చుట కలిగించిరి. పశువుల యజమానుల
కును తోళ్ళవ్యాపారము చేయు వారికి వస్తుముల కలిగించి
వస్తుములపై వారికి లాభము కలిగించవలెనని కావలసినన్ని
చర్యములు తోళ్ళవ్యాపారము కావలసినన్ని. వచ్చివోళ్ళు
చర్యములకు ఇతరలపాటి యుండదు. తోళ్ళ పనులపై
ప్రశ్రమకు జరగవలెనని కల్పించుట కిట్లును ప్రతిపాదించిరి. యె
వర్షము ఒకసారి వారు చాలవీధులకును. తోళ్ళకు పనుల
పైయును తోళ్ళుచర్యములు, సామగ్రి ఇక్కడవలెను. లాక
ములలో తోళ్ళు గిరాకి కలుగు.

సభకు వృద్ధిపొందుటకు తగినంతకాలము కన్న
వేయవలసినయందును ప్రయత్నము తెలిపి వారు కొన్ని సూచ
నములను చేసిరి. వారు చేసిన చర్యములను తోళ్ళు ఇంగ్లండు నుండి
తెచ్చించు కొనక తీరదు. వారు చేసిన వాకు
చేయు వర్షమును చాల భారతముల సేవు
కొనుటకు ఏర్పాటులు చేయవలెను. అప్పుడు వారి ప్రయో
జనముండదు. తోళ్ళు వారు చేయు ప్రశ్రమకు చేయుటకు
వచ్చు కలనవచ్చువలెను కొంతభాగముపై ఒకటిరెండుసార్ల
కాలలకు స్థాపించవలెను. వేయవలసిన వివిధభాగములలో
కొన్ని పాతకాలల సేర్పరచి వారికి కావలసినవారిని ఇంగ్లండు
నుండి తెచ్చించి సేర్పరచి కొంతకాలమునకు ఆక్రమ
భారతదేశమునందలి వృద్ధి పొందవలెను.

భారతవక్రమాభివృద్ధికి బిల్లు ప్రభుత్వమునానుండు
ననియు, పారిశ్రామికములకు ప్రశ్రమ కిది ప్రభుత్వము
యొ నిగూహముగాను నుండిరి.

సర్ బార్న్ గారు, ఆసన ఆలిగాల్లు బిల్లును బలపరచిరి.
అట్టి యజమానులకరములైన బిల్లులను ముగియించి చేయు
దుకుగాక వారు వాచాగాను తెలిపిరి. కర్మగారు ప్రభుత్వము
వారలంబించవలెనని ఆర్థికవిభాగమునకు వారికి ఉండ
వలెననియు.

చాల తోళ్ళు వారిని వారు చేయు సాధనములను వే
కములలో నుండిన ప్రభుత్వమువారు వారిని వారు చేయునని
ని సేర్పరచవలెనని వెట్టికపోవుటయు భారతకానకము
తోళ్ళు దిగుమతిచేయు వేయవలెనని వచ్చుచో సాధన
ములను కలిగించుటయు లోపలను ముఖ్యముగా తెలిపిరి.

వేయవలసిన ప్రశ్రమకు భర్తవలెగా మిగిలిన తోళ్ళ
యెగుమతి విషయమై ప్రభుత్వమువారు కట్టబట్టెలును చేసి

రని ముఖ్యముగా సర్ బార్న్ బార్న్ గారు ప్రభుత్వమునకు
చెప్పిరి.

బార్న్ గారు ప్రభుత్వమునకు ప్రభుత్వమునకు చెప్పిరి—ఎగు
మతిని నిర్వహించు వేయవలసిన వేయవలసిన వేయవలసిన
తోళ్ళు వారు చేయు వర్షములకు కన్నపైయును వారివలెనని
వారివలెనని వర్షములకు వేర్వేరుములను. తోళ్ళు వారు చేయు
దులనుకొనువారికియును సామగ్రిములను చేయుట పరిశ్రమ
వారి సంకల్పము కాని గవర్నమెంటువారి పరిశ్రమవారము
నందను నుండి వారి కావలయు కలిగించ కలెంపలేను.

సిల్లును వర్షముపైయును సభకు లాగిరింది.

గ్రామోన్యోగియుల సభ.

రాజోలు తాలూకా.

కాటాపులపల్లి రామయ్య గారి బిల్లు వాచాగా
వచ్చెను.

ఈసభ కలిగెను గ్రామములో 81-4-19 తేదీన బిల్లు
ప్రకటనకరణముగాను పానుంటి నూరయ్య గారి యాధిపత్య
మున జరగవలెనని జరిగింది. తాలూకాలోని ముగ్గురు కర
ణములు ముగ్గురు 50 మంది సభకులగుండిరి. ఈ క్రింది
శీర్షికములు చేయబడినవి.

- (1) యద్ధము సమాప్తియు మిత్రమందలికి విజయము
కలిగించునట్లు కావలెనని తమ సంకోచమును తెలియజేయు
చున్నాడు. (2) గ్రామోన్యోగియుల వారల్యపు మాకు
లకు మార్పులు చేయుట కేర్పడిన బిల్లును సవరించు
కొనవలసినదని. (3) ఏ గ్రామోన్యోగియులకు గ్రామోన్యోగి
తీరములు వృద్ధిపరచవలెనని. (4) గ్రామోన్యోగియులకు,
గ్రామసాక్షులకు, కరవుకర్యములు, యద్ధకర్యము, నియ్య
వలసినదని. (5) గ్రామోన్యోగియులకు ప్రయోజనపు కర్య
ములు మొదలగు వారిని ఇతరలనననన. (6) ఒకసారి ప్రయో
నింగు ఆయన కరణమును తిరిగి సర్వీసులను పంపవలెనని.
(7) 2 మైల్లలోపు గల ఇతర గ్రామోన్యోగియులకు గ్రామ
ములో సుండుముల నిర్మాణములను. (8) తేదీ ముగ్గురి
యులు గ్రామసాక్షులవైక వారిని విమర్శించు తెలుగున
వాచావలసినదని (9) గ్రామోన్యోగియుల తిరుపుల వచ్చు
కానక సభలో సోపానముల నియమించవలసిన దని (10) గోదా
వారి మండల గ్రామోన్యోగియుల సంఘము నుండి యెగుమతి
కానకసభకు వాచావలెనని కానకము యొక్క కర్యము
(3) కానకసభలో గ్రామోన్యోగియుల విషయమును చర్య
తేదీవలెనని ప్రయోజనపరచినదని. 10.19 నును మొదలగు
కార్యకర్తలనుకనంపు మేర్పరచబడినది.

మదరాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర

రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఒక కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు.

మార్పు తీయవలసినదయందు

తిరుమల బ్రహ్మోత్సవము.

25-9-19 నుండి 4-10-1919.

పై మహోత్సవమునకు మార్పు తీయవలసిన
పోష నిచ్చించువా రెల్లరకు ఇంకా మూలముగా
తెలియజేయుట మే మనగా:— రా. క. ని. బా. గు.
నొరకుట చాల దుర్లభముగా నుండుటచేత మరి
కొంత ఇతరముఖ్యమైన ప్రాధికారములను పొందవలసిన
తీర్థయాత్రకు బోవువారిలకు అవసరముగ ప్యాస
జరు బండ్లను గాని ప్రత్యేకపు బండ్లను గాని వేయ
టకు వీలులేదు. కావున పై మహోత్సవమునకు
పో నుండెంచువార లందరును దీనిని గమనిం
వలయును. (1755)

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస

ఉత్తరకాశ్యపురము, తెలియబడినది, ప్రతిదినము పంజ
వగినది. కొద్దితరులయిత్రము మిగిలియున్నది. కర్మమును.

ప్రతి 1-5 నుండి 12-12, పోటీల నుండి 12-12.

శ్రీరామకృష్ణయందలి, గౌరవము, మరల (1755)

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

League of Nations. Preliminary Organisation Proceeding.

Probable Date of First Meeting.

LONDON, September 9.
The preliminary organisation of the League of Nations is proceeding, and a Committee representing all the adherents of the League will hold its first meeting in London after the German Peace Treaty has been duly ratified. The first business will include the appointment of a governing commission for the Saar Valley within a fortnight of the League's official birth, also a High Commission for Danzig as soon as possible. The Committee will also confirm Sir Eric Drummond's appointment as Secretary-General and prepare an agenda for the public inaugural meeting of the assembly of the League at Washington, which is not likely to be held before March. The number of appointments provisionally made to the Secretariat include ten different nationalities.

Indian Peace Contingent.

Returns to India.

LONDON, September 10.
The Indian Peace Contingent is returning to India on 12th September, when they travel by special trains to Southampton for embarkation. The men were recently paraded in camp and brigadier General Costello, by direction of the King, presented each man with a copy of the King's address after victory march, printed in vernacular on one side and English on the other, each copy bearing the King's effigy. General Costello urged men to preserve address and pass on to their regiments and homes. He stated that the King wished them to realise that warm reception of the contingent in England was a real spontaneous expression of the appreciation of their fellows of the Empire.

Delhi Peacock Throne.

Lord Curzon's Views.

LONDON, September 10.
In a letter to the "Times" Lord Curzon says:—He fears that the story about the peacock throne is only a myth. He says that the throne was broken up after the murder of Nadir Shah in 1747 and surviving fragments were inserted in the throne, now in the museum of the royal palace at Teheran of Yusef Ali. He suggests that, if the throne is a genuine throne, or even a portion of it, it should be acquired for Delhi by the Government of India and princes and people of India. He says that the price mentioned, if it is not an underestimate, must mean that the throne, as it now exists, is only a portion of the original throne.

Trade Union Congress.

Labour Correspondent's View Re direct Action.

LONDON, September 10.
The Labour correspondent explain that yesterday's vote of the Trade Union Congress, was not a vote in favour of direct action, but as the movers intended, it was the expression of censure on the committee for declining to call the Conference. The feeling of congress on the question will be tested on explicit resolution probably to-morrow.

Labour and Direct Action.

A Vote in Favour

M. P.'s Appeal for Constitutional Methods.

LONDON, September 9.
At the Trade Union Congress, Mr. Clynes, who had a good reception, emphasised that direct action would paralyse industry and the poorer classes would suffer first. He marvelled that men, so sane in counsel and courageous otherwise, should repose such childlike faith in the absolute success of direct action. He appealed to the delegates to go to law so long as there was a law and support the Labour Members of the House of Commons who were attempting to work constitutionally and not introduce violence into the country.

Mr. Hodges, of the Miners' Federation, said the object of the vote was to find out how far the rank and file were with the executive of the Triple Alliance in the matter of direct action. The result of the vote was received with cheers. The Dockers' Delegates, representing 99,000 votes, were absent when the vote was taken.

British Liner and Japanese Steamer Collide.

LONDON, September 10.
The British Liner "Marathon" from Australia collided to-day with a Japanese steamer "Heijin Maru" from London in a dense fog off Dungeness. The "Marathon" had two holds flooded and was beached. Ninety passengers, including the ladies, Frazer and Duncannon, were taken to Dover by tugs. All are safe. The "Heijin Maru" is anchored in the Downs. Her bows are stove in.

The "Daily News" Editorship.

Mr. Gardiner Resigned.

LONDON, September 10.
Mr. A. G. Gardiner has resigned from the editorship of the "Daily News" to join the Board of Directors.

Nationalisation of Mines. Premier to be Interviewed. Trade Union Congress Decision.

LONDON, September 10.
The Trade Union Congress, on the card vote to-day passed a resolution by Mr. Smilie for the nationalisation of mines by 4,478,000 votes to 77,000. Three hundred and ninety thousand members of the General Workers' Union did not vote owing to the absence of their teller. The resolution instructed the Parliamentary Committee, in conjunction with the Miners' Federation, immediately to interview the Premier and to insist on the Government adopting the recommendation of the majority Report of the Coal Commission. If the Government refuses, a special Congress will be convened in order to decide upon action to compel Government to accept the majority Report.

Russia

Britain and Russia.

Soldier Labour M. P. Says we Must Help.

LONDON, September 9.
The Labour M. P. Colonel John Ward, who has just returned from Russia, interviewed, said:—To desert the Russian who has rallied to our standard would make our name stink in the nostrils of every non-Bolshevik Russian. We went to Russia to prevent the Germans transferring men to the Western front. Were we now to say to those who rallied round us, "You have served our turn, we are going and we wish you luck?" That, said Col. Ward, was unthinkable. It would be black treachery to leave them to face the enemies they had made for our sake without anything more substantial than our goodwill.

The Baltic Question.

Struggle against Bolsheviks.

LONDON, September 10.
PARIS:—Representatives of Estonia, Lettonia and Lithuania have sent a letter to the Peace Conference asking for information concerning decisions regarding the Baltic question, declaring that recognition of their independence is necessary if they are to continue the struggle against the Bolsheviks. They also express the desire to be admitted to the League of Nations.

"Manchester Guardian" Correspondent Arrested.

LONDON, September 10.
STOCKHOLM:—A telegram from Helsingfors says:—Professor Goods, a correspondent of the "Manchester Guardian", has been arrested and has been taken to Moscow. Mr. Keeling, the well-known British Trade Unionist visiting Russia, has been arrested by the Bolsheviks in Moscow. The charge is unknown.

France

F. M. Sir Edmund Allenby.

LONDON, September 10.
PARIS:—Field-Marshal Sir Edmund Allenby has gone to Deauville to meet Mr. Lloyd George.

Marseilles Labour Trouble.

LONDON, September 10.
MARSEILLES:—The Departmental Federation of Trades Unions has declared a general strike for the 11th instant as the demands of the dockers have not been granted.

The Arrested Emir Said.

LONDON, September 10.
PARIS:—"Le Temps" says that the Emir Said who was arrested at Beirut will be taken to Port Said and thence to Algeria. "Le Temps" hopes that the Peace Conference will not break up without settling the Eastern question, including Syria.

America

Boston Police Strike.

LONDON, September 10.
BOSTON, (MASS.)—The Police have struck. They demand the removal of the Police Commissioner, who has discharged nineteen policemen for joining the Union.

LONDON, September 10.
BOSTON:—In the absence of the police the hooligans looted the shops.

German Peace Treaty. American Foreign Relations Committee Report Pessimistic.

LONDON, September 10.
WASHINGTON:—The Foreign Relations Committee has formally reported to the Senate on German Peace Treaty with forty-five amendments and four reservations which are intended to guard the American rights and sovereignty. The report characterises the treaty as an alliance which would breed wars instead of securing peace.

American Cotton.

A Cornering Campaign.

LONDON, September 9.
NEW ORLEANS:—Cotton producers in the Southern States have decided to organise a buying corporation in every country and parish where cotton is held, with the object of buying every bale offered, then holding them. Minimum price, as recommended by the committee of growers, is offered.

Cardinal Mercier in New York.

LONDON, September 10.
NEW YORK:—Cardinal Mercier arrived here yesterday.

Germany German Communists Arrested.

The "Entente's" Note.

LONDON, September 10.
BERLIN:—A message from Budapest states that 4,500 Communists have been arrested, and will be tried shortly. The "Entente" has presented a Note prohibiting the passing of death sentences on Communists, as nobody as at present governing, is able to sign acts of pardon.

Dominions

The Prince on Tour.

Winnipeg's Enthusiastic Reception.

LONDON, September 10.
WINNIPEG:—On his arrival here yesterday the Prince of Wales was accorded an enthusiastic reception.

Austria

Austria and Colonies.

Convention Ready for Signature.

LONDON, September 9.
PARIS:—The Supreme Council has approved the text of the Colonial Conventions for Austria's signature. The Conventions relate to the sale of spirits, traffic in arms, and abolition of the clauses in the Declaration of Brussels of 1890.

Austrian Peace Treaty.

Signed at St. Germain.

LONDON, September 10.
ST. GERMAIN:—The Austrian Peace Treaty was signed to-day.

LONDON, September 10.
ST. GERMAIN:—Herr Renner, the Austrian Chancellor, signed the Austrian Peace Treaty at 10.15 this morning in the Conference room at the Chateau St. Germain. Other delegates then signed in order, the Americans leading, followed by the British. The Rumanian and Yugo-Slav Delegates were not present.

Austrian Treaty.

Rumania

Protection of Minorities.

LONDON, September 10.
ST. GERMAIN:—Altogether one dozen documents have been signed, including the main treaty of Protocol, affirming the authenticity of the text of treaty dealing with the protection of minorities in Rumania, Yugo Slavia and Czechoslovakia and financial treaties. Messrs. Balfour, Miners and Barnes signed for Britain. Lord Milner also signed for South Africa and Sir Edward Kemp for Canada. Sir T. Mackenzie for New Zealand and M. Clemenceau, M. Pichon, M. Lardieu, Mr. Klotz and Mr. Cambon for France.

Rumanians and Yugo Slavs have not Signed.

LONDON, September 10.
ST. GERMAIN:—The Rumanian and Yugo Slav delegates have not signed because they have not received instructions from their Governments. The Supreme Council will give them time till Sunday to make known their intentions.

Australia

Germany's War Indemnity.

Australia's Share.

LONDON, September 9.
MELBOURNE:—Mr. Hughes has informed the members of the Ministry that if Germany makes the first indemnity payment in 1920, the Australians' share will be £16 millions. When the indemnity is fully paid, the Australians' share will amount to nearly £60 millions.

Hungary

Rumania and Hungary.

Election Proclamation Prohibited.

LONDON, September 10.
BUDAPEST:—The Rumanians have prohibited the issue of the Hungarian proclamation fixing the elections for the 28th instant. The Premier Herr Freidrich, is invoking this concession from the "Entente" Mission, and Rumania in this connection urges a desire to gauge the public feeling regarding his policy.

Ireland

Suppression of Sinn Fein Organisation.

LONDON, September 11.
The fresh proclamation issued in Dublin suppresses the Sinn Fein organisations, Gaelic League, Irish Volunteers and Cumannabann in the city and county of Cork.

China

Cholera in China.

No Serious Development.

LONDON, September 9.
The "Times" learns from Peking that the cholera epidemic has not developed seriously in Peking and Tientsin, where only four foreigners have succumbed. About 500 deaths have occurred in each of the several cities in Honan. The aggregate cases in North China must be considerable. Manchuria has suffered severely especially Harbin, where there were nearly 4,000 deaths in three weeks, but it is expected that the epidemic will shortly cease.

గలదు. నియోజకవర్గమున కేర్పరచిన గుణములును సంకుచితముగ నున్నవి. సంవత్సరమునకు రూ 25 లు తక్కువకాని భూమి సీస్తును చెల్లించెడివారును సంవత్సరమునకు రూ 2000 లకు తక్కువలేని ఆదాయము గలవారును నియోజకమున కర్హులు. ఈ గుణములు గల వారి సంఖ్య స్వల్పముగ నుండును. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును నేర్పరచుటయును సాంఘిక విజ్ఞాన జకవర్గమును నేర్పరచకుండుటయును నుచితముగ నున్నది. ఈ వ్యవహారనిర్వహణమున కేర్పడిన నిబంధన లిప్పుడు చెన్నరాష్ట్రమునం దవలంబించబడెడి నిబంధనల ననుసరించి యున్నవి. శాసన సభ్యుల సంఖ్యను హెచ్చించుటయును సభికారములను హెచ్చించుటయును సంస్కరణములు విశాలవంతములుగ నుండుట కవసరము. చెన్నరాష్ట్రమునందు మన ప్రభుత్వమువారు నూచించిన 100 శాసన సభ్యుల సంఖ్య తిరువాన్కూరు జనసంఖ్యను బట్టియును వైశాల్యమును బట్టియును నిర్ణయించిన 300 సభ్యులందవచ్చును. తిరువాన్కూరు సంస్థానమునందు జేసిన రాజ్యాంగ సంస్కరణములు సంస్థానాధ్యక్షయమునకై స్వల్పములైనను క్రజానికాసమునకు దోడ్పడునని నమ్ముచున్నాము.

పంజాబు వ్యవహారములు

చెన్నపురిపాఠశాల కర్తవ్యము
పంజాబు వ్యవహారములకట్ల దేశమునందంతటను గాఢమైన సంతాపము గలిగినది. ఏ సంస్కరణము లున్నను ప్రజల సహజస్వత్వములకు భంగము గలిగినపుడు క్రజా జీవితము దుర్భరమగు నని వ్యక్తమైనది. కార్యనిర్వాహకవర్గ మే మూలమున్న శాసనాధారముననో క్రజును దండించుట కాధారములు గలవు. రాజకీయాందోళనమును రాజద్రోహముగను యధవిజృంభణము గను నన్వయము చేయుట సులభమని హాకిషను లాలు, రాంభుజదత్తు, సత్యపాలుగారులు మొదలగు వారి విచారణలు వ్యక్తముచేసినవి. చెన్నపురియందు మితవాదులు జాతీయవాదులు బ్రాహ్మణులు న్యూఇండియావారు హిందువారు వారి వారి భేదములను వదలి పంజాబునకు వారి విధ్యుక్తమును జేయ బూనుకొనిరి. దసరాకుండుగ దినములను పంజాబు వారముగ జరుపుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఆ దినములందు చెన్నరాష్ట్రమునం దంతటను సభలను జేసియును నిధుల నేర్పరచియును పంజాబు సోదరులకు సహాయమును చేయుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. జార్జి ఆరండేలుగా రనుదినమును ప్రబోధలేఖను వ్రాయుచున్నారు. ఆ లేఖను జాతీయ వార్తాపత్రికలన్నియును నేకకాలమున ప్రచురించుచున్నవి. ఈఫలమును సాధించుటకై నిన్నను గోకలేపుర మందిరమునందు గూడిన మహాసభకు స్వాతంత్ర్యప్రియులు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరుసభాధికత్యమును వహించిరి. పంజాబునందు మార్షలు లా ప్రయోగమును విచారణసంఘ నిర్మాణమును ఇండిమిటి బిల్లును ఖండించుచు రాజ్యాంగ సంస్కరణములకై స్వధర్మోల్లంఘనము తుంతవ్యముగాదని సభ్యులను అయ్యరుగారు హెచ్చరించిరి. పంజాబు విచారణలకు స్వతంత్రమైన రాయలు కమిషను స్థాపించవలయునని యొక తీర్మానమును ఇండిమిటి బిల్లును ప్రవేశమును ఖండించుచు నొక తీర్మానమును సభ్యులు షరమోత్సాహముతో నామోదించిరి. ఈవిధముగ నితర పక్షములందును ప్రజలు సభలను జేసి వారి దృఢాభిప్రాయములను దెలుపవలసియుండును. దసరా

దినములందు పంజాబు సహాయసభికై ద్రవ్యమును వసూలుచేయుట కేర్పాటులను జేసి వారి కర్తవ్యమును నిర్వహించుదురని నమ్ముచున్నాము. ఆపరాధమునందు జనులు వారి భేదాభిప్రాయములను మరచి చెన్నపురియందువలె నితర ప్రాంతములందును వివాదములై పంజాబు వ్యవహారములకై పాటుకడి భౌతికజాతీయాత్మగౌరవమును గాపాడుకొనుదురని నమ్ముచున్నాము.

సామ్రాజ్యపథ - ప్రశ్నోత్తరములు

శాసనసభయందు మా! కందిత మదన మోహన మాళివ్యగారు, బ. కరసింహేశ్వరశర్మగారు పంజాబుశిక్షల విషయమై చేసిన ప్రశ్నోత్తర సర్ విలియం విన్సెంటుగా రొసగిన ప్రత్యుత్తరములు:- నేరారోపణమును జేసి పట్టుకొనిన వారి సంఖ్య రమారమి 2856. వారియందు 108 మందికి మరణదండనము, 266 మందికి జన్మాంతరవాస శిక్ష, 104 మందికి మూడేండ్లకు మించిన శిక్ష, 356 మందికి ఆస్తిహోయేడి శిక్ష విధించబడినది. అందు 488 మందికి శిక్ష తగ్గించబడినది. ఆస్తి హోయేడి శిక్ష 42 మందికి తీసివేయబడినది. దండితులందు 18 మంది ఉరీతీయబడిరి; 26 మంది ద్వీపాంతరవాసమున కంపబడిరి. 58 మంది కొరవాడెబ్బలు తిసిరి. 1229 చెరపాలలందు శిక్షల ననుభవించుచున్నారు. తుపాకిగుండ్లవలనను గాయముల వలనను 334 మంది మృతినొందిరి. మృతినొందిన వా! సంఖ్య విషయ మింతకు మించినది తెలియదు. అప్పురుములు, లాహోరుగేటు, హెరామండి ప్రాంతములందు నైనికోద్యోగస్థులు గాని పోలీసు ఉద్యోగస్థులు గాని చంకబడలేదు. కాని ఉద్యోగస్థులను కొట్టుట సంభవించినది. ఈ విషయమై మూలవ్యగారి తీర్మానము విషయమై జరిగిన చర్చను జదివిన వారిలకు భారతీయులకును యూరపీయులకును గల భేదాభిప్రాయము వ్యక్తమగుచున్నది. దుర్గాధులను బాగుగ శిక్షించుట న్యాయమని భారతీయులను నంగీకరించుచున్నారు. కాని నేరస్థులకు తలదాటిన శిక్ష విధించబడిన దనియును దండితులను పూర్తిగ తమింపవలసిన సమయమే తెంచిన దనియును భారతీయులందరును నమ్ముచున్నారు. సర్ ఎడ్వర్డు మాక్లాగను గారు పంజాబునందు శాంతిని స్థాపించి ప్రజల విశ్వాసమును బడయుటకు సంపూర్ణ కారుణ్యమును జూపుట యుచితము.

ఫెర్షాయి దుండగములు

ఫెర్షాయిపురము అయిర్లాండునందు కార్కు ఘండలమునందు గలదు. అచటను సైన్యశిబిరములును గలవు. గత భానువారమునందు పోరులు ఆయుధశాఖలై సైనికులను డీకొని 24 తుపాకులను స్వాధీనము చేసికొని మోటారు బండ్యయందు పారిపోయిరి. ఆనంతరము స్త్రీలు సైనికులు దుర్గాధులు కలిసి 25 దుకాణములను పగులగొట్టి దోపిడిచేసిరి. బూటులు నగలు దోచుకొనబడినవి. పోలీసువారు నిస్సహాయులై నిలబడినను పిక్కెటులు శాంతిని స్థాపించిరి. అయిర్లాండునందు కలవరము వ్యాపించుట సంతాపకరము. పంజాబునందు నిరాయుధులను యుద్ధమును జేసినారను నేరారోపణమును జేసి కఠినశిక్షలకు బాలొనప్పిరి. సాయధులై యుద్ధమును జేసినవారిని శిక్షించు స్వస్థలమునందు శాంతిని స్థాపించుటకై సర్ మైకేలు ఓవర్డయరుగారిని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యధికారులు జ్ఞాపకమునం దుంచుకొనవలసి యుండును.

అమెరికా - సంధిపరతులు

జర్మను సంధివత్రిమును విమర్శించుట కేర్పడిన సినెటు యువసంఘము సాధి నియమములకు 45 సవరణలను 4 ప్రత్యేకరక్షణ నియమములను నూచించినది. "సంధివత్రిము నూచించిన మిత్రత్వము శాంతిని స్థాపించుటకు బనులు యుద్ధములను పెంచుచుండును" అని యభిప్రాయమును దెలిపినది. ఇప్పుడు వ్యాపకమునందు గల యుద్ధము లీ భావమున బలపరచుచున్నవి.

పంజాబునకు సహాయము చేయుడు !!!

పంజాబు రిలీఫు ఫండు కమిటీ వార్తాపత్రికోపసంఘము వారు ముక్తిలు వ్రాయుచున్నారు:- తుట్టకుడి కిడి జరిగినది మదరాసువాసులు సభలయెడల వ్యామోహమును వదలకొని రని కొందరు మాకు తెలిపినను, ఇటు జనుగు నని మాకు తెలియను. నిన్నటిదినమున గోఖలేవోలులో సభ దివ్యముగ జరిగినది వేయిమంది కథకు విచ్చేసిరి. అప్పుడు స్థానమున మణి అయ్యరు సభ ముగియవలెను యుండెను. 1 1/2 గంటల సేపు ఉపవస్యసించెను. ఉపవ్యాసాంతరమున బలహీనతకు బదులు వీరు మిక్కిలి యుత్సాహమున, బలమున గలిగియుండి రని వీరితో నున్నవారు మాకు జెప్పిరి.

మంచి ఉపవ్యాసమును కథకు వచ్చెదెప్పిరి. మణి అయ్యరు ఉత్సాహమున మేరలేరు. "నేను మణివాడ నై యుండియు" అని వీరు ఉపవ్యాసమును ప్రారంభించుకొనెదనే చప్పట్లు చెలరేగినవి. జి. ఏ. సతేష్ గుడు మొదటి తీర్మానము నవహించెను. వీరి ఉపవ్యాసము లాలోచనాయుతములుగ నుండును ఇది మిగుల ఆగ్రహ పూరితముగ కూడ యుండి యెల్లర ఆమోదమును బడచుకలిగెను. రా|| బి|| జి. రంగాచార్యుగారు తీర్మానమును బలపఱచుదురు తమ తెలివి తేటలకు తెల్లడించి, తన క్రింతయు సభయందు వ్యక్తపరచిరి.

ఉపవ్యాసముల తెల్ల బేర్కెనుటకు స్థలము చాలదు. కాని లాడు గోవిందరావుగారి అద్భుతోపవ్యాసము సభ్యులకు మనోరంజకముగ నున్నది. మనోరంజకము తెలుపు యా సమావేశమునకు తెల్లగ్గుడు ప్రభు వేల అభ్యుత్తర వహింపరాదని వీరు వేసిన ప్రశ్న యొకయు సమజముగ నున్నది. గత ర్నరు మనయెడల సావధాని గలిగియుండినది వీరికి తెలియను. అందుచే వారు మనోరంజకము ఉత్తర్యాధికారులతో తెలుపుట ధర్మమని వీరు కలంబిరి. గొ|| జి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు తేర్కొనదగియున్నారు.

"ఇక నిడించవచ్చు"ని వెల్పు అనువారకు తెలిపియు న్నాడు. కాని, యాసభ పంజాబు సహాయోద్యమమునకు ప్రారంభముగ జరిగినదిగాన, "ఇకనుక ప్రారంభించవచ్చు"ని మనము జెప్పవలసియున్నది. కార్యక్రమములో మొదటిపని ఆదివారపు సమావేశము. అప్పు డెల్లరును రావలెను. ఇతర ప్రజేయులు కూడ అధికోత్సాహములను వ్యక్తపరచవలసి యున్నది.

పంజాబునకు సహాయము చేయుట సోదరముగాదు జరుగవలెను. ఈ మధ్యాహ్నముననే రిలీఫు ఫండు కమిటీ సమావేశమగును. అప్పుడు రాజకీయ నిరీక్షకులందఱును తమ అభిప్రాయములకు కేంద్రీకరించి, తీర్మానితములను సోదర వారముగాడు ప్రకటించునట్లు చేయుదురు గాక !

ఇకవోక మాట. నిన్నటిసభయందు కన్యూర రంగ అయ్యంగారు జి, ప్రకాశము గారు, పి. రాజగోపాలాచారి గారు మున్నగువారి ఉపవ్యాసముల విమర్శయు లభించలేదు. వీరి ఆదివారమునాటి కథకు వచ్చెరగనిది మరలము.

అమెరికా సమస్యను గారు, ప్యాసు, పెప్టెయరు 10:- వీరి పుస్తకములకు పట్టు వ్రాయుచున్నది:- తెలుగువారకు పట్టువచ్చిరి. అమెరికా సమస్య దుగారు ఇంతిశానే పోర్టు వెయిట్ కు గొంతులుబుగిగి. నిరీయా సమస్య సహితముగ పట్టు వ్రాయుచున్నది. ముగిసిన మలన పరిష్కరించుటంద కానావేశమునకు పట్టు బిడ్డనుండు ల కలదని తెలుసుకత్రిక కోరుచున్నది.

సామ్రాజ్యవాదననభ.

పంజాబులో జరిగిన తొందరలు

పండిత మాలవ్యాగారి సీర్వాసము
సర్ ఎడ్వర్డు మెక్లీగనుగారి సమాధానము.
(ఈ నెల 10 వ తేదీ సమావేశము)

ఈ నెల 10 వ తేదీ బుధవారమునాడు రాజప్రతినిధి గారి అధ్యక్షతక్రింద సీమానగరమునందు సామ్రాజ్యవాదననభ జరిగినది. ప్రేక్షకులు పెక్కుమంది వచ్చిరి.

పండిత మాలవ్యాగారు.

నేనీ తీర్మానమును సుపాదించుటకు గల కారణములను వివరించుటకు ముందు పండితులకు సోపానముగా చెప్పవలెను. అందులకు కొన్ని సాతీర్వాసములను కొన్ని వివరణలను చేయవలెను. ఏలయన, విచారణసంఘమునుగూర్చి రాజప్రతినిధిగారి నెల 8-వ తేదీన వివరించిన గాన నిపుడు సాతీర్వాసము నిష్పలమైనది.

సర్ పిలియం విస్సెంటుగారు.

నవరణ సుపాదించుటకు కనీసము మూడుదినములైన వ్యవధి యుండవలెను.

మాలవ్యాగారు.

నే నందులకు కలసిందిరిని, మూడుదినములు గడచిన పిమ్మటనే ఆతీర్వాసము చేర్చింపవలెనను.

విస్సెంటుగారు.

15 దినములు వ్యవధి యుండవలెను సాకర్వమునందు. రాజప్రతినిధిగారు.

మాలవ్యాగారి సవరణ నిర్ణయింపి (9వ తేదీ) 7-80 ము వాటకేరంగిగాన వారు 15 దినము లాగవలెను.

మాలవ్యాగారు.

రాజప్రతినిధిగారు చర్చించుటకు నవి వాదన మొనరిగిన నే నందులకుగూడ సంగీతించెదను.

రాజప్రతినిధిగారు.

నే నట్లు వాదనము చేయవలెను.

మాలవ్యాగారు.

పంజాబు కలతలు చాల సంతాపకరములను ప్రచారకరములను ఇండియా దొరతనమువారు బ్రిటిషు దొరతనము గాదును గూడ సభిప్రాయములకులేలేనే విచారణ సంఘము నేర్పరచుట ఆశ్చర్యకరము కలది. ఆకలతలు చాలమట్టును కలనను సత్వార్థమంత్రములనుగూడ కలుగలేదు. 6-వ తేదీన సత్వార్థమంత్రము వివరణముగ జరిగిన దనుట నిర్వివాదము. పంజాబు ఉద్యోగులు కొంతమొలకుతోను చేసేయుండిన నీరుగల్గ కలిగియే యుండెను. చేబాలులును లను భయమునమొనరించుటకు నేను చాల చింతించువాను. కొంతమంది మృతినొందుట కలసిందినందులకు మరొకచింతించువాను- మృతినొందినవారు ముమారు 800మంది యని హామె మెరుగుగా కీకథలో తెలిపిరిగాని ముమారు నేయించు యని ప్రజల విశ్వాసము. ఇందులకు వ్యతిరేకము ప్రస్తుతకేసు మాలవారణము- సర్ ఎడ్వర్డు మెక్లీగ వారివంటి గా రా రాష్ట్రమునందు దధికారము కలిగించిన సమయమునందు నేనిట్లు విమర్శించుట సమర్థమందులకు చాల కంటిలు చూపాను- మెక్లీగనుగారి కలకర స్వభావమును ఉచారణమును ప్రజలకు మరల వైర్వదిగ్యములను కలిగించినది. ఆయనకు ప్రజలకుం డి జేరు చేసి నది విధి యలము- సర్ ఎడ్వర్డుగారి అధ్యక్షత క్రింద పరిపాలించుచున్న ప్రభుత్వమును విమర్శించుట సమర్థమందులకు నేను చాల చింతించువాను. కాని సర్ ఎడ్వర్డుగారి కట్టి కార్యములతో నెట్టి సంబంధము లేదని విడుటకు చాల కంటినించు చున్నాను. నేను ఉద్యోగకాళసంకనుగాని కాళగని కొందరిగాని ప్రత్యేకముగా నిందించుటలేదు. నేను కభ్యుత్సాహమును ప్రజలకును విధేయుడే నగుటచే విచారణ సంఘమునుగూర్చియు సంఘసభ్యులను గూర్చియు వివరించుచున్నాను. అట్టిసంఘము నేర్పరచుటకునని దొరతనమువారు ప్రవేశపును ప్రజలకుం ది కిని ఆ సంకల్ప ప్రేమలకలుగవలెనో లేదన, అమృతకాయకృతిక బెంగాలీయున్నగు కృత్రిమములనుగూడ ఏకగ్రీవుగా నియామకమును శుండింతు. చేకియలకందరికినిగూడ సమకల్పితకలిగినది గాన నీనిని గూర్చి దొరతనమువారు మరల సాలోచించవలసి యున్నది. పంజాబులో జరిగిన కలతల సదంతులకు అవలంబించవలసిన

విధానము దుస్సహాయముగాజేయుటచే సర్ కంకర నాయకు గాదుగూడ రాజీనామా చేయవలసినవిషయము.

రాజప్రతినిధిగారు.

సర్ కంకరనాయకుగారు రాజీనామా నియ్యటకు గల కారణములు చాల గౌరవయుతములు. ఆ కారణములు నాకు సంస్కృతి కలిగించినవిగాని అని కేవలము గోపనములుగాను మా మాలవ్యాగారు వానినిగూర్చి ఏమియును వివరించుట ననుచితము గాదు.

మాలవ్యాగారు.

విచారణ సంఘమువారి నిశ్చయమును బ్రిటిషు దొరతనమువారికి తెలుపనే సంపిదేయవలెనని నేను కోరుట గవర్నరు జనరలు సంఘమువారిని నిరసించుటగా భావించుట గూడదు. విచారణసంఘమువారి భారతీయులైనవారైనను ముందుగా వారైనను ప్రజలవిశ్వాసమునకు పాత్రులైనవారు కావలెను. ముందు చాల సంతాపకరము. పెక్కుమందిలనుండి మృతినొందిరి పెక్కుమందిలకు ముంది భారీ స్త్రయలు, వ కీర్తు, వ కీర్తులు భవిష్యత్తు గౌరవంతులు మున్నగువారు చెరసాలలలో బడి గానిమొందుచున్నారని గాన విచారణ సంఘమున సగమునందరియైన భారతీయులందరినైన ప్రజలకోరుట సముచితము. ప్రజలకు మనస్సుచూధానమును కలిగించుటకు ప్రజలకున్న నకుపాత్రులగువారి నే నియమించుట వ్యాపకము ఈ కారణములవలననే సంఘసభ్యుల నియోజకము సంకల్ప ప్రకరము కాకపోయినది. ఈ సంఘమును దొరతనము వారెంచు లుట ని యి మించిరి? జరిగిన పారబ్రాటుకు గవరించుట మొదటికారణము. ఆపారబ్రాటుకు స్పష్టతనుప కలసియున్నది. జరిగిన ద్వయలవలన ఆకులక కెండిన ప్రజలకు స్పష్టతను నొపించుట రెండవ కారణము. గాన నికొక భారతీయులైన సభ్యునిగా నియమించుట నని నేను నవించుముగ నిష్పించు చున్నాను. ఈసంఘము వారెంత నిష్పాక్షికముగ పని చేసినను వారిని నేదికయును బ్రిటిషు దొరతనము వారికి పంక తీర్పును నైవసంఘమువారు విధించిన శిక్షలను రద్దుపరచుటకు వారికికార మియ్యవలెను లాభమేమియును కలుగదు. వాడేమియును కోరిక లనుసంజనములు కావు ప్రజలపై మోపబడిన నిందలు నిరాధారములని తోచిన, వానిని తుడిచివేయుట కానంకుమువారికి సంపూర్ణాధికారము నియ్యవలెను. విచారణజేయవారు ప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రులైనవారుగా నుండవలెను. నాకు గల 40 ఏ ద్ద ఆచరణమునుబట్టి నేను చెప్పుచున్నాను. భారతీయులు రాజధక్తితో కర్మధికమును నేను చేసేయుండగా ఆకర్మధిక భక్తిధర్మము లగు పంజాబు రాష్ట్రమువారికి యుద్ధము ముగియ ముందగనే యిట్టి దుర్వృత్తు కలసిందినచు చాల సంతాపకరము. కొన్ని నెలలు గడచినను సరిగా మృతినొందినవారి సంఖ్యకు దొరతనమువారికను తెలివలయున్నాను. కాన సభ్యులుగా నుండగిన సమర్థులందరికీ చెరసాలలలో నవయించుట నాకు దుర్భరముగ నున్నది. నేను భారతీయులలో చూపు ముండి గల అభిప్రాయములకు కల్లబిడితిగాన దొరతనము వారు నానూచనలను గమనించుట ననుచితమని మాలవ్యా గారు నుడివిరి.

సర్ ఎడ్వర్డు మెక్లీగనుగారు.

ఈ తీర్మానమును గూర్చి చర్చజరుగుటకు ముందు నేను కొన్ని విషయములను తెలుపవలెనని. పంజాబు అల్లులు ప్రమాదకరములుగానని యిప్పుడు కలంచుట పొడిగాదు. అవి చాల ప్రమాదకరములని పంజాబువారును ఇతరరాష్ట్రములవారును గూడ సమర్థులనుచియుండిరి. ఇప్పుడు వారిలో గూడ కొందరును నిరతులును ప్రమాదకరములుకావని కలపోయెచున్నారు. ఆకలకరములు చాలవృమాదకరములని నేనిది వరకు రెండు పట్టణములందు పర్యవేక్షించుట కలసిందినపుడు స్పష్టమైతిని! తెలుపనే ఆతొందరల సదంతులను జరిగిందిగాని కొంచెము చేతుజరిగినచో పంజాబురాష్ట్రమునందని భవిష్యత్ కందరికిని వివరీతమగు భవన స్వయమును పూరితమయ్యెను మూడ కలిగి యుండును. గొప్ప ప్రమాదమునందీ పంజాబు రాష్ట్రమువారు నూత్నుముగా కనిపించుకొన కలిగిరి. విధింపబడిన శిక్షలను గూర్చి చాల విమర్శ చేయబడినది. వీనివిషయమున దొరతనమువారి భావమును స్పష్టపరచుటయే ప్రాసంగ్యము. ముగ్గురు వ్యాయకాశ్రుతేత్రము ముగ్గురూ యీ లు సాక్షులును చెప్పిన విషయములను సాకల్యముగా వాలించి ఆశిక్షల నేకగ్రీవుగా విధించిరి. వానిలో

నొక కేసులోనైన వారి తీర్మానమును రద్దుపరచుటకు నాకక కాళము కలుగలేదు. నేను చాల కేసులలో తీర్మానములను గా నుడిచితిని, శిక్షలు కఠినములందుచేసి ఆకోర్టుల స్వభావమునుబట్టి వారట్టి కఠినశిక్షలను విధింపవలసినవిచ్చినది. వానిని తగ్గించుటలో దొరతనమునా హాసించినది గూడ సమంజసము. వారు చాలవిషయములు దృష్టపరచుచుండుచుకొని అట్లుచేసిరి. 1915 లో గాదరుకేసులో విధింపబడిన శిక్షలనుగూడ ఓడ్యారుగారిటులే తగ్గించియుండిరి. ఈసారిగూడ వారి దేశమును నడచుటకుమొందు వారికి తెలియవచ్చినకేసులలో శిక్షలను తగ్గించుటకు వారే ఏర్పాటులను చేసి వెళ్లిరి. అదిదేయింకను గవర్నరుగా నుండిరి, కొంతకాలమున పిమ్మట శిక్షలను తగ్గించియుండునుగాని ఎంతకాలమైన పిమ్మట నెట్లు తగ్గించియుండునో నేనిప్పుడు తెలుపవలెను. కొంతకాలానికితిగిన పిమ్మటనే నేనైత తగ్గింప సామానించితిని, అట్లుచేయుటలో నేను చాల బాధ్యతకు లోనైతిని. దొరతనమువారు కాంతినికల కొలుపుటకు మృతమే కోరు నారుగాని వారు పగసాధింపబూనువారు గారని యింకనువలన ప్రజలకు స్పష్టము కాగలదు. మరల ప్రజలకు సంపూర్ణ విశ్వాసమును కలిగింపవలెనను కలంపుతోగూడ నీరీతిని శిక్షలుతగ్గింపబడినవి. అట్టి సంపూర్ణ విశ్వాసము కలుగగలదని నేనానించెదను. దొరతనమువారి విధానమును సభవారామోదితురని విశ్వసించెదను. అరణ్యులను శిక్షింపవలెనను నడచుటకు వీలులేదుగాని ప్రజలకు విశ్వాసమును కలిగించవలెననియే దొరతనము వారు ప్రయత్నించుచున్నారని గాన నీ విషయమున సభ్యులు సమాకాయ కావలెనుగాని అధ్యంతరకాయలు కావూడదు.

డబ్ల్యు. థి. క్రంగారు.

ఈ దేశముననే నిలసిండుచూ భయముకలదు నిచటనే నిశ్చేపించుచున్న ప్రభుత్వోద్యోగులుగాని పాశ్చాత్యులకు ప్రభుత్వమువారి సంతకమునానించుటకు పాశ్చాత్యులకు. కేరళమునుభ్యంసముచేయబడినది. బాంకులకులబెట్టుబడినది. పాశ్చాత్యులు విధింపబడిరి మాలవ్యాగారుగూడ సంగీతంపక తప్పుడు పంజాబులో జరిగి అల్లల లితరరాష్ట్రములందు జరుగవలెనను ఆధారముకలదు? మాలవ్యాగారు మెక్లీగను గారిని ప్లామించుట సముచితమగుచుగాని దేశములో తీర్మానము గరి వట్టుకు బ్రిటిషు నేనలచట్టు కృత్రిమము జూపబడుండ జాలదు.

మాలవ్యాగారు

నేను ఓడ్యారుగారిని సేవలను గూర్చి ఏమియును తెలుప యావలెను. ఏలయునక ముందు విచారణజేయవలెను సంఘమువారికి ఆటంకమును కలిగించు విషయము లేవియును సభయించు ప్రసంగింపవలెనను నేను కలచితిని.

క్రంగారు.

విచారణసంఘమున సభ్యులుగాని పాశ్చాత్యుల ప్రతినిధి గూడ నుండవలెను. ఇందులకు మాలవ్యాగారు రంగీకరింతురని కలచెదను.

కాసింబజారు మహారాజుగారు.

సభ్యులలో విచారణసంఘ సభ్యుల నియామకమునందు మార్పు యుండవలెను. కలకత్తా అల్లలనుగూర్చి గూడ విచారణ జరగవలెను.

మొలికు వ్రమరు హాయితుఖానుగారు.

పంజాబువారు విచారణసంఘమునే కోర్టులేదు. ఇతర రాష్ట్రములవారు కలిసిండుకొనుటవలన పంజాబువారి కిది వరకే చాలవత్తును కలిగినది. తెలుపనే ఉద్యోగులు పనిచేయు నితో నెట్టిస్థితి కలిగియుండునో నేనిప్పుడు తెలుపవలెను.

నేతునాద్ ములుగారు.

ఉన్నరీతిని నేనీ తీర్మానమును బలపరచాలను.

జయ్యూ వరసింహేశ్వర శర్మగారు.

పంజాబు అల్లల కందరును చింతించిరి. అంగ్లజేమునందలి అంగ్లయులనే సభ్యులనుగా ఆచటనే నియమించి పువుట సమంజసము. పంజాబు రాష్ట్రమువారునై గొప్ప నిందను మోపుట సమంజసముగాదని కలంచువారు పలువురు కలరు పంజాబు విచారణలందు జరిగినంత ఆస్వాదము బ్రిటిషువ్యాయకాశ్రుతేత్రములందెప్పుడు నెవరుకు జరుగలేదని పెక్కుమంది కలంచుచున్నాను. వారితలంపు నిరాధారమేయగునని నేనానించుచున్నాను. ఇట్లు కలంచుటవలన భారతీయులకు తీవ్రతమగు సంతాపము కలిగినది. కేదలము బ్రిటిషుదేశమువారే సభ్యులుగాని నియమించుటకు చాల సమంజసమని నేను కలంచుచున్నానని శర్మగారు నుడివిరి

Imperial Legislative Council.

The Punjab Affairs.

Searching Enquiry Asked For.

Continued from Yesterday's Issue

Pandit Madan Mohan Malaviya's Demand for Impartial Punjab Commission.

Pandit Madan Mohan Malaviya in rising to move for a commission consisting of gentlemen unconnected with the Indian administration, to enquire into the Punjab affairs said:—The resolution which stood in his name was as dead as Queen Anne in view of the announcement made by His Excellency the Viceroy on the 3rd September. He would therefore like to modify the resolution. Accordingly he began to read the amended resolution to which Sir William Vincent objected as under the rule three days' notice was required. His Excellency the Viceroy said:—The Hon'ble the Home Member was perfectly right in objecting to the amendment. The resolution had been before the Council for some time only. Last evening at 7-30 Pandit Malaviya sent in a notice of the amendment. This was not fair to the Council. So under the rule he could not allow the amendment.

Pandit Malaviya said that if the Home Member insisted on three days' notice he would have to do it but if not, he would proceed with the motion on the paper. He would place himself entirely in His Excellency's hands.

His Excellency the Viceroy said that Pandit Malaviya's motion had been given special priority and if the Pandit wanted to give notice of a fresh resolution he will have to take his chance in due course. He could not give any undertaking that his fresh motion would get any priority. Pandit Malaviya:—In that case, my lord, I would proceed with the resolution as it stands on the paper.

Pandit Malaviya's Proposed Amendment.

Pandit Madan Mohan Malaviya in rising to move for a commission consisting of gentlemen unconnected with the Indian administration to enquire into Punjab affairs said that before giving his reasons for his resolution he wanted to refer to the circumstances. But before doing so he would like to have his resolution somewhat amended; for after His Excellency's announcement of the proposed committee of enquiry on the 3rd instant the circumstances had changed and his resolution was now practically dead as dead as Queen Anne.

Home Member's Objection.

Sir William Vincent, rising to a point of order, said that the Pandit was not justified in proposing an amendment at a moment's notice and it would take the Hon'ble Pandit at least three days before he could substitute anything for the former resolution. The Hon'ble Pandit agreeing requested His Excellency the Viceroy that after three days his resolution might be taken up.

Sir William Vincent said that in order to facilitate the work of the Hon'ble members of the Council 15 days should be given for preparation.

Viceroy's Support to Home Member

His Excellency the Viceroy said that he had received the proposed amendment of the Pandit at 7-30 last night and that the Hon'ble Sir William Vincent was justified in his demand and it would be better for the Pandit to wait for 15 days more. Pandit Malaviya showed his readiness to act up to His Excellency's orders provided he could get a definite promise that his question would be taken up in full. His Excellency the Viceroy regretted that he could not give any such promise.

Mr. Malaviya Moves Resolution as it is.

Pandit Malaviya, then proceeding to move the resolution exactly as it stood, said that His Majesty's Government and the Government of India together had recognised that the recent disturbances in the Punjab had been of so unfortunate and grave a character that a committee of enquiry was highly imperative. But before proceeding in that matter he wanted to point out that the recent disturbances were not the outcome of either the Rowlatt Legislation or the Satyagrah movement which it could be indisputably stated went off calmly on the 6th April and he believed that if the movement had been handled with some discretion by the Punjab officials the catastrophe could have been easily averted. He was aggrieved to find desecration of places of worship. He was aggrieved for the death of those hundreds of people who according to the Hon'ble Home Member's statement were above 300 but according to public estimate amounted to 1000. He lamented for all that but trusted that they were mainly due to the indiscretion of the officials in charge of the administration. He said he was sorry that he was going to raise such a question at a time when Sir Edward Maclagan had assumed the charge of the Government of the Punjab.

Sir Edward Maclagan's kind and Generous Nature.

The kindly and generous nature of the present Lieutenant Governor had inspired the people of the province of the Punjab with new hope and it was the cruel irony of fate which kept him away from the people of the Punjab. He regretted that he was putting a resolution against a Government of which Sir Edward Maclagan was the head; but he was pleased that he was not their perpetrator.

Personnel of the Committee Decried.

He did not intend to attack the whole service or any particular individual connected therewith; but as a humble and loyal servant of both the Government and the people, he would take up the question of the committee and their "personnel." The Government having thought it necessary to appoint a Committee why was it that the Committee announced evoked general dissatisfaction among the Indian public? Papers like the "Leader," "Amrita Bazar Patrika," "Bengalee" and others which were great organs of public opinion of the country had been unanimously decriing the "personnel" of the Committee. In view of the general dissatisfaction and disappointment he asked the Government to reconsider the matter.

The mover speaking of the administration of martial law said that even Sir Sankaran Nair had to resign as a protest against the measures taken by the Punjab Government to quell the recent disturbances.

The Viceroy-Interrupts.

His Excellency the Viceroy, rising to a point of order, said that although the reasons for resigning were honourable to Sir Sankaran Nair and were highly appreciated by him, they were strictly of a private nature and therefore the Hon'ble Pandit could not justifiably assert anything regarding them.

Constitution of the Committee Unknown to the Public.

Pandit Malaviya continuing said that he did not desire to find fault with the Governor-General-in-Council when he said that the people wanted that the findings of the Committee be directly reported to His Majesty's Government. As regards the constitution of the Committee it was highly deplorable that out of six only two were Indians and those even unknown to the public at large. In view of the facts that hundreds of lives had been lost, several hundreds of barristers, vakils, merchants, bankers and other respectable Indians were rotting in the jails of the Punjab in view of all those reasons the Indian Press and the Indian public demanded that the number of Indian members of the Committee ought to have been at least equal. He said that in order to do justice to the feelings of the persons involved in the recent upheaval it would have been better to appoint such public men in whom the victims could repose confidence.

Constitution of Committee Defective.

It was for this reason that the constitution of the Committee was defective and did not elicit public approval. Why had the Government appointed a committee? It had appointed a committee in the first place, to redress the wrong which must have been specified, in the second place, to satisfy public opinion which had been troubled by the events of the last few months.

Third Indian Member in Committee Necessary.

Now in order to allay public anxiety it was suggested in all humility that the Government would be well advised to appoint at least a third Indian member to the present constitution of the Committee.

Committee Must be Empowered to Modify or Annul Sentences.

With regard to the terms of the reference, the Pandit said that they were altogether insufficient and unless they were empowered to annul or modify the sentences passed by the Martial Law Commissioners and unless such findings as the committee might arrive at, were reported to His Majesty's Government no good purpose could be served however impartial and fair the Report of the Committee might be. He assured His Excellency that his countrymen were not unreasonable, that his experience extending over the past 40 years of public life convinced him that in the interest of the people and in the good name of the Government, it was highly desirable that the proposed enquiry be conducted by men who satisfied the public opinion and that the terms of reference should be such as to enable the Committee to wipe off the stain that had been cast upon the people if they came to that conclusion. After the loyal services done by India, it had come as a very distressing thing that the people of India and especially of the Punjab who were foremost in loyalty should have been visited by those deplorable events before the war had come to an end. Although months had passed still the Governments of India was not in a position to give the actual number of deaths. It aggrieved him to find that those people whose ability, tact and sound judgment could have enabled them to have a seat in the Council were rotting in the Punjab Jails. Pandit Malaviya concluded by saying that in order to allay public anxiety the Government will be well advised to pay consideration to his suggestions which mainly voiced the unanimous feelings of the Indian people at large.

Sir Edward Maclagan Supports Government Action.

Sir Edward Maclagan said that when the disturbances were in progress the people could not realise how grave the situation was. When he met the leading citizens of the Punjab he tried his best to impress on them the danger through which they had passed. The Punjab had narrowly escaped a very serious catastrophe. He touched on the findings of the Commission which recorded the opinion of three experienced officers of

Government. In personally examining the findings he never came across a single case where he could impugn them. He would have ordered a review of the sentences after a suitable lapse of time. It was in the hope that the old confidence of the people in the Government would remain, that the sentences were reduced. He appealed to the members of the Council to help in this task and not to impede it.

Mr. W. E. Crum said as citizens of India who spend their lives in this country and invested all they had in the trade or commerce of the country, non-official Europeans had a right to protection by the Government. What the Pandit had said did not alter the fact that churches were burnt, banks were destroyed, and Europeans were murdered. They had a right to know that what had happened in the Punjab would not happen elsewhere. Pandit Malaviya had rightly paid an eloquent tribute to the work done by Sir Edward Maclagan, but the country would not forget their deep debt of gratitude to Sir Michael O'Dwyer who took prompt measures in suppressing the riot and also to His Majesty's army.

Mr. Malaviya's Objection.

Pandit Malaviya rose to a point of order saying that he had avoided all reference to Sir Michael O'Dwyer and His Majesty's troops. These involved question of facts to which the resolution did not refer. Nothing should be said in the Council which would prejudice or prejudge the committee's work. Mr. Crum proceeding urged the appointment of a member of the non-official European community on the committee. He hoped Pandit Malaviya would accept this suggestion.

The Maharajah of Cassimbezar said the "Personnel of the committee was capable of improvement and he hoped that what happened in Calcutta should be within the scope of enquiry of the committee.

Malik Umar Hayat Khan said that the people of the Punjab did not want any commission of enquiry. They had already suffered too much by interference from people outside the Punjab. He could not say what would have happened if prompt measures were not taken.

Seth Nathmal said he was not prepared to support the resolution as it stood.

Mr. Sarma Urges Appointment of Committee of Britishers.

Mr. Sarma said that every one deplored the expenses committed in the Punjab. It would be highly desirable that a commission should be exclusively appointed in England composed entirely of Englishmen in England. There were still people who doubted the wisdom of action taken in the Punjab and which cast unmerited slur on the people of that province. There was an impression abroad rightly or wrongly and he hoped wrongly that British justice had never sunk so low as it did in the Punjab. Nothing had pained Indians so much as this fact. He strongly believed that a committee composed entirely of Britishers from Home should be able to go into the bottom of the affair.

His Excellency the Viceroy in adjourning the Council at 2 P. M. said the Council would meet tomorrow at eleven when legislative business will be taken up. If there was time after that discussion on Pandit Malaviya's resolution would be resumed, if not then, the resolution will be taken on Friday. The Council rose at 2 P. M.

Sir Dinshaw Wacha on Indo-Burma Railway.

At to-day's meeting of the Council Sir Dinshaw Wacha asked.—Will the Government be pleased to state what progress has been made with the proposed railway between Burma and India, to whom has the concession for construction been given? Is it an Indian Company? Will the state build and manage the railway themselves?

Reply.

Sir Arthur Anderson replying said:—The preliminary investigations into railway connections between Burma and India have not yet been completed. During 1914-15 extensive survey operations were carried out to ascertain the best alignment for a rail connection along the coast route between Chittagong and certain station on the Burma railways, south of Mandalay. A rival route via the Hulsong valley between the northern section of the Assam Bengal Railway and the section of the Burma railways north of Mandalay was to have been surveyed during the following year but was postponed because of the war. It is now proposed to commence this survey during the coming cold weather and on its completion the Government will have sufficient information to enable them to decide which route shall be adopted. Thus no arrangements for the construction of a line have yet been made nor has any concession been granted. But it is probable that the line selected will be built at the cost of the Government and worked by one or other of the main lines which it will connect.

Thursday's Proceedings.

The Coinage Bill.

SIMLA, September 11.—The Council reassembled this morning, His Excellency the Viceroy presiding. Mr. Howard introduced the Indian Coinage Act Amendment Bill. He explained that the Bill provided for the coinage, in addition to the existing silver half and quarter rupees, of nickel eight and four anna pieces, and for their being legal tender for payments up to one rupee. The position as regards the legal tender of the existing half and quarter rupees will remain unchanged. The Bill also provides, on account of the increased value of nickel pieces now to be issued, for the cutting of counterfeit nickel coins. The coinage which was meant to be issued was not ready for production.

Mr. Crum said that the Bengal Chamber of Commerce had already submitted a memorandum on the subject. The most important thing was to have coinage independent of silver.

Cantonments Act Amendment.

His Excellency the Commander-in-Chief introduced the Cantonments Act Amendment Bill. He explained that doubts have arisen as to whether the powers conferred on the Governor-General in Council in Section 24 (20) of the Cantonments Act, 1910, [15 of 1910] are sufficient to enable rules consistent with the Act to be made providing for the imposition of fees for the grant of licences to persons carrying on certain trades, callings and occupations in Cantonments. It is, therefore, proposed to take power to make rules which will admit of the imposition of fees for the grant of such licences. Again, Section 24 (23) of the Cantonment Act, 1910, empowers the Governor-General in Council to make rules, among other objects, for the suppression of loitering and for the removal of

and exclusion from a Cantonment of disorderly persons." These powers do not authorize the making of rules for the suppression of brothels, or for the effective prevention of prostitution in Cantonments. It is a common fact that prostitution is also carried on in Cantonment areas without licensing or importuning for the purpose and that prostitutes and procurers are not necessarily disorderly persons within the meaning of the Section. Under Rule 12 (C) of the Defence of India (Consolidation) Rules, 1915, the competent military authority has power, where any house or building in any place where troops are assembled or in the vicinity thereof is used as a brothel or for the purpose of habitual prostitution, to discontinue the use of the house or building for these purposes. Power to act under this provision is, however, temporary and in any case it has been found ineffectual, since the persons dealt with under the rule merely scatter on a Cantonment area and ply their trade in other houses or buildings. The law has also been evaded by the prostitutes marrying their pimps. It is, therefore, proposed in the interest of the health of the troops to take power to make rules which will admit of the suppression of the evils in question.

Cinematograph Act Amendment

Sir William Vincent next introduced the Cinematograph Act Amendment Bill. It was stated that the Cinematograph Act, 1918, (2 of 1911) has not yet been brought into force, as it appears that the local conditions and circumstances vary so considerably in different provinces that the Act cannot be successfully administered without some measure of delegation and simplification of procedure. It is proposed, therefore, to introduce some modification of the Act in this direction. Thus it is proposed (a) to delegate to Local Governments the authority to constitute certifying boards, it being provided that not more than one half of the members shall be officials; (b) to provide that no certificates shall be valid in the ordinary course throughout India but that a certifying authority shall have power to require the production before it of a film already certified by any other authority; (c) to make provision of officials subordinate to certifying authorities and (d) to delegate to Local Governments the power to make rules under Section 8 (2) of the Act subject to any general conditions of restriction which the Governor-General-in-Council may impose. Finally, provision is made for introducing the Act piecemeal in order to allow a preliminary period during which owners of films now in use may submit them to optional certification before the Act comes into force. He said opportunity had been taken to give a statutory effect to the undertaking he gave to the Council about the constitution of the examining board.

Withdrawal of Capital.

The Hon'ble Mr. Howard, while moving the Bill to remove the restrictions imposed on the withdrawal of capital from the money market by companies, said that he thought that it was almost desirable to withdraw the measure which was necessary in time of war. Although the Act was to remain in force till six months after the war, the Government of India considered that there was no necessity for retaining it. The Act could suitably be repealed in view of the fact that its continuance was causing trouble to many persons involved.

Mr. Crum agreed with Mr. Howard about the speculation that was going on now about floating companies.

Sir Dinshaw Wacha said a determined warning from the Government in the matter of floating new companies was necessary and would be welcome. It would be a good thing if the Government seriously considered the amendment of the Companies Act with a view to restrict speculation.

Indian Merchant Shipping Act.

Sir George Barnes next introduced the Indian Merchant Shipping Act. He said it was difficult to add anything to the very clear statement as to the effect of the Bill, which is set out in the statement of object and reasons. Section 114 of the Indian Merchant Shipping Act, 1859, and Section 5 of the Indian Merchant Shipping Act, 1873, both exclude from the operation of the Act ships belonging to or in the service of His Majesty or the Government of India, or belonging to any foreign prince or State. The exemption thus covers vessels which have been temporarily hired for transport or other purposes as well as ships owned by the Government. In practice the exemption has been found to be inconvenient, in so far as it precludes investigations being made into shipping casualties occurring in connection with hired transports and also precludes suitable disciplinary measures being taken against officers and others of such vessels when found guilty of infringements of the shipping laws and regulations. The object of the Bill is to confine the exemption strictly to ships belonging to His Majesty or the Government of India. It may be well to give the Hon'ble member an example of the inconvenience which has arisen and which the Bill is intended to remedy. Accidents have from time to time occurred in the docks at Bombay to merchant vessels temporarily hired as transport. For example, a ship proceeding to her berth in the Alexandra Docks to embark troops, owing to the engines of the ship being full speed ahead, instead of full speed astern, collided with the dock wall and damaged her hull. It is obviously desirable that a casualty of this kind should be enquired into under the Indian Merchant Shipping Act and the certificate of any of the ship's officers who might be found to be in fault ought obviously to be dealt with, but as the law now stands no enquiry can be held. Incidentally I may mention that the Bill brings the Indian Merchant Shipping Act into harmony with the provisions of the English Merchant Shipping Act.

Tariff Act Amendment.

In introducing the Indian Tariff Act Amendment Bill Sir George Barnes said:—The effect of this Bill can be stated in a very few words. It is to impose an export duty of 15 per cent on hides and skins with a rebate of 10 per cent to hides and skins exported to other parts of the Empire and there tanned. Its object is to ensure that our hides and skins shall be converted into fully tanned leather or articles of leather, so far as is possible in India, and failing this, in other parts of the Empire, instead of being exported in a raw state for manufacture in foreign countries. I need not take up the time of the Hon'ble members with any detailed account of history of the hides and skins trade in India. It is common knowledge to all Hon'ble members that

before the war the hide trade was monopolized by the Germans, and at that time the tanning trade in India was comparatively very small. Great changes were brought about by the war. Immense quantities of leather were required for war purposes, for soldiers' boots, for saddlery and for equipment of various kinds and sufficient tanneries for converting the hides into leather were not available outside Germany. The result was that tanneries for this purpose sprang into existence in India under the guidance and with the friendly assistance of the Indian Munitions Board. In this way India rendered an immense service to Great Britain and her Allies in the war and incidentally greatly benefited herself. While the tanning of hides in India was fostered and stimulated by war requirements, the tanning of skins was injured, for it was found necessary to divert the energies of the skin tanners to the tanning of hides for military requirements. In fact, during part of the war it was unfortunately necessary to prohibit absolutely the tanning of skins. The present position is that we have in India at the present time some hundreds of tanneries for the tanning of hides, a large number of which have come into existence in India to satisfy military requirements during the war. We have in fact the foundation of a flourishing tanning industry, but there is reason to fear that it may tend to dwindle and disappear with the diminution of military requirements if some other support is not given. We want to keep this industry alive, and we believe that in this case protection in the shape of a 5 per cent. export duty is justifiable and ought to be effective. It is clearly just also that the same measure of protection should be extended to the tanners of skins whose business, as I have already stated, was injured by the necessities of the war. Though Indian tanneries have enormously increased in number during the past three years they can only deal with the comparatively small proportion of the raw hides and skins which India produces and it is to the advantage of India and the security of the Empire generally that this large surplus should, so far as possible, be tanned within the Empire and with this end in view the Bill proposes a 10 per cent. rebate in respect of hides and skins exported to any place within the Empire. I should add that it is proposed to limit by notification the benefits of this rebate to hides and skins actually tanned within the Empire, and Indian hides and skins re-exported from the Empire for the purpose of being tanned abroad will not be entitled to any rebate. I need not tell you, Sir, that the effect of the Bill on the producers of raw hides and skins has been most carefully examined by our expert advisers. We have no desire to benefit Indian tanners at the expense of Indian cattle owners or dealers in hides and skins. We are advised that the world demand for Indian hides and skins is so great that there is no risk of any injury being done. We have no cause to be afraid of the competition of the raw hides and skins from other countries. In the world's leather market India has almost a monopoly in respect of skins and produces such a very large proportion of the lighter types of hides, which are by far the most suitable for certain purposes that the world will never be able to do without Indian hides in one form or another. In conclusion, the Bill is an effort to keep the tanning industry on its feet. The next few years will be years of difficulty and danger owing to the changed conditions and reduced demands for the army, but when these years are passed, I believe that the future holds out a promise of great possibilities for the tanning industry in India. We have the hides, the skins and practically all the tanning materials ready in our hands and an almost unlimited world demand for leather. It is one of the most promising Indian industries, and we hope that the beginning, which has been so well made, has a bright and successful future before it.

Mr. Crum, speaking on the Indian Tariff Act Amendment Bill, said that he thought it proper that duty should be kept no longer imposed than was necessary to launch the industry in India. As far as he was concerned it was a very simple Bill and it seemed to be quite satisfactory, but he wanted to refer to two points mainly connected with the Bill. India could not help importing hides and skins from England, but in order to give the Bill a practical shape it was necessary to see that a large number of Indian youths were educated in the industry of tanning. He suggested that a part of the duty which was proposed should be set apart for starting one or two schools of tannery in India. If some schools were located in different parts of India, and if the necessary staff for such schools was imported from England, he was quite sure that within a few years there would be in India an industry of tannery which might meet the demand of the country. He pointed out that the exporters of raw hide and skin would not give support to the Bill chiefly on the ground of the effect it would produce on them, but anyhow the amelioration of the problem depended on the lines he suggested.

Mr. Nigel Paton thought the Bill was the first fruit of the labours of the Industrial Commission, and it was the first step towards the industrial regeneration of India.

The motion was further supported by Mr. Mir Asad Ali and Sir Dinshaw Wacha. The latter thought the Bill was the harbinger of similar other measures. Mr. Sarma congratulated the Government on their economic policy. Pandit Madan Mohan Malaviya thought it was a great tragedy that in spite of all the resources and economic supply of raw hides the Government should not start tanning industries in India but should grant rebate to countries which imported hides.

Sir George Lowndes, replying to Pandit, Madan Mohan Malaviya said what was proposed under the Bill was to find an outlet for the surplus produce of this country.

Sir George Barnes, replying to the debate said that all contracts would be respected, provided it was a contract with a country to which export was not prohibited. Replying to Pandit Madan Mohan Malaviya, he said that the Government had only a limited amount of money to spend on developing the tanning industry. It was first the intention of the Government to help individual tanner and not crush him by Government enterprise.

The motion to introduce the Bill was accepted.

(To be Continued.)

చీనాలో కలరాగానండుట.

లండను, సెప్టెంబరు 9:—పీకింగునండి మొత్తముగ కలరా తెలియజేయబడినది. పీకింగు, బీజింగునందు కలరా వ్యాధి విశేషముగ వ్యాపించినది. అదంత విశేషము లాక్క నుగురుమాత్రమే మరణించిరి హానానందలి సగరములు పెక్కిందిలో ఒక్కొక్కరిగరమును 500 మంది చొప్పున ప్రజలు మరణించిరి. ఉత్తర చీనావశేషమునలి మరణముల మొత్తము చాల విశేషముగ నున్నది. హంయారియాలో చాలమందిమరణించిరి. ఒక్కొక్కచోట సగరములో 4000మంది మరణించిరి. అయిన నీవ్యాధి ఇంకలానే యాదివిప్రు నని తలంపబడుచున్నది.

మార్చిలీపు కాగ్నికుల అల్లరి.

మార్చిలీపు, సెప్టెంబరు 10:—నాదికాపరివారలు కొడ నట్లు జరుగనందున '1 క తేదీ కడలుకు, నమ్మకపైదరని ప్రేము యూనియను సభవారు ప్రకటించిరి.

అమెరికా ప్రతి

న్యూయార్క్, సెప్టెంబరు 9:—దక్షిణకంసాసు లందలి ప్రతికర్షనాయకులు ప్రతిపది ప్రతికర్షన నందు శాంతిప్రయత్నములు వెలకొల్పి నిర్ణయించిరి. ప్రతిగాగ్నికులనుగల ప్రతివి కొని వాని నియమ జేతులము నని వారి సంకల్పము వ్యవసాయదారుల కమిటీవారు నిర్ణయించు తప్పువధన అంతటికి నీయబడును.

న్యూయార్క్, సెప్టెంబరు 10:—కార్మిక మెర్సెనరీ గు నిన్నటికొక ఇవటికి విచ్చేసిరి.

యువరాజుగారి సంచారము

విన్నిస్సె, సెప్టెంబరు 10:—శ్రీయవరాజుగారు నిన్నటిదినమునటికి విచ్చేసిరినంత నే ప్రజలంతా తామునామో వారివాదించిరి.

డెయిలీన్యూసుసంపాదకత్వము

లండను, సెప్టెంబరు 10:—ఎ. జి. వార్డెనగారు డై రెక్టరుల వోల్టలో జేమిమిత్తము డెయిలీ న్యూసుప్రతిక సంపాదకత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి.

గనులను బాతీయము చేయుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—గనులకు బాతీయము చేయబడుచున్నవైరిగారు ప్రనేకపెట్రికార్మకమునకుప్రేకు యూనియను కాంగ్రెసులో 44,78,000 మంది అనుమానముగ ను 70,000 మంది ప్రతికూలముగను వోట్ల నిచ్చిరి. తరువాతుకు తేలయన 890 తేలయన జనరలవర్క్సు యూనియను ని యును ని యును వోట్ల ని యులేదు. కోట్ కమిషను వారినివేలలో ఎక్కువమందితెలియజేసిన నూన సల ప్రకారము వెంటనే కిగి ఏ స్పాయిలకు జేయవలసినదని వార్డుమెంటరీ కమిటీవారు గవిసవారలలోగలని ప్రభుత్వము వారిని తట్టుదలతో గోరవలసినదని నూ, ప్రభావ ముతిగిరి వెంటనే సందర్శింప వలయునని నూ సాతీర్మామునందుండెను. ప్రభుత్వమువారు తట్టు జేతు సంగీరింప తుండునెడల వార్డు జేయుటకేమి జేయవలయునని నిర్ణయించు నిమిత్త మొక "స్పెషలు కాంగ్రెసు" ఆహ్వానింప బడును.

ఆర్యవైశ్యుల కొక విజ్ఞాపనము.

అయ్యో, లక్ష్మీనరసింహుల ను మనకు సాధారణముగ చేరువైన మనలో దీనిని సానుభూతి విద్యాసానుభూతి వెక్కు మందికలరు. ఈ విషయము సందేహము నెలీయేమున్నను సాధారణముగ ముందర కొటికేసినవలకు ఇంకల కేమి యుపాయముని ఆలోచించిన వారొక్కరును లేరు. మనలో చాలాకొని యన్న దానికి దురాచారములు అడుగులు తున, మనలోని దీనిసాదుల శక్తియునుగ అభివృద్ధి నొంది సంకల్పమై యుండుటకు మరల మార్గములు కలవు. మొదటికే మనకా—ఒక నిధిని యేర్పాటుచేసి మన వైశ్యులలో సందేహము వివాహము ననుసారములందును కొంతసాముకు మిగిల్చి ఈవిధానాదేవి—దీనిని, యువకులు మున్నగువారికి దీనిద్వారా సానుభూతిని వృద్ధికి తెచ్చుటయు ను, రెండవది—ధనికులు దుర్గులు లను జేదమును నీడి అందలను నూనూముగా భోజనవృత్తిభవములకు సంబంధించిన వములకు జేసికొని వృద్ధికి నుచ్చుటయు నైయున్నది. కనుక మనవారు సాధ్యమైనంత త్వరతో మైని చెప్పిన రెండు తనులను చేసి సంఘము నిర్వృద్ధి చేయవలయునని కోరెదము.

జనవరత్త కా } వింగి వరదయ్య కెట్టి.
వరదయ్య కెట్టి. } కో. రాచయ్య కెట్టి.

విశేష తంత్ర వార్తలు

(రైతులు ఏ జెస్సీ)
నానాదేశ సంఘము.

అందఱు, పెద్దెంబరు 9:— నానాదేశ సంఘము ప్రారంభ సమావేశము జరుగుచున్నది. జర్మనులు క్రమమున సంధి వరకుల సంకీర్ణించుచు సంకీర్ణము చేసిన వెనుక నానాదేశ సంఘము ప్రభుత్వమునకు అందఱు నగరమున జరుగును. సంఘములో సంబంధముగల యందఱు ప్రతినిధులు నానాదేశ సభకు విచ్చేసెదరు. సభవారు మొట్టమొదట చేయవలసిన పాద లోయ పరిపాలనార్థ మొకపరిపాలక సంఘము నేర్పరచుట. నానాదేశ సంఘము వని నారంభించిన 15 దినములలో ఈ పరిపాలక సంఘము నేర్పరచుట అవసరము. దాంట్లగు పరిపాలనార్థము చూడ సాధ్య మగునంత త్వరలో మొకకమిషను నేర్పాటుచేయవలయును. నేటికి ప్రభుత్వమును గూర్చి యుఖ్యకార్యదర్శిగ నియమించు చున్న వీరప్పయ్యది దృఢతరమును. వీరప్ప వాషింగ్టనులో జరుగజోవు నానాదేశ సంఘము ప్రభుత్వమునకు తాలూకు కార్యక్రమములను నిర్వహించుటను. ఈ ప్రభుత్వమునకు మార్చి నెలలోగా జరుగునట్లు లేదు. కార్యదర్శి వర్తమాన తా త్కాలికముగ నియమించబడిన యుద్ధోగి నులు పదిదేశముల వారు.

బిటను రుప్యాదేశములు.

అందఱు, పెద్దెంబరు 9:— అనతికాలము క్రిందటనే రుప్యాదేశమునుండి వచ్చిన పార్లమెంటు కార్యకర్తలకు కర్మములను వార్తగారిని నందరికీగా నర దిట్లు చెప్పెను. “మనకును వీరినందఱును నీకర్మములను విడుచుట జోరైనట్లు కనబడుచున్నది. రుప్యాదేశమునందును నుండగలదు. అటుపై మనకేర్పరచినంత నె వారికి లోర గలగలదు. రుప్యాదేశమున కేమిలోని, తీసికొని జర్మనులు వాటిని వచ్చుచుండునను కంకటంధకము ని మి త్రము మనము రుప్యాదేశ గితి మి. మన ఆకాశమున తీరింది గావున నింకమనదట్లులేని మనమువత్కాలమున మనకు లోడ్వడినవారికి, “మారుమూట చాలసహజ మొనరించిరి. గావున మేమింక మారుమూట జోయెదము. మారు భగవంతుడు మే మచేయునగాక యని కోరెదము.” అనిచెప్పి వారి యావత్కాలమున మనదారిని మనము మరలుట న్యాయముగ నుండునా? ఇట్టి అన్యాయములే ఘోరము. మనకుజుట్ట ఇతరులతో కత్తి త్వము చెప్పి పెట్టుకొనినవారి నాకత్తివులు చేయించుచుండ ‘మారుమూటగుగాక’ యని మొగము తుడుపుమటలుచెప్పి మనదారి నేరెంచుట మహాభంగ సాధము.”

బాల్మికు సమస్య.

బాల్మికు, పెద్దెంబరు 10:— బాల్మికు సమస్యను గూర్చి ఏమి తీర్మానములు చేయబడినదియు తెలుగువారుకు ఎన్నోసార్లు తెల్పబడినది, బిహూనియ ప్రతినిధులు సంధిసభ వారి కొక లేఖనంపిరి. బోల్షెవిక్కులలో తాము యుద్ధమున రింకవలయునని తమకు స్వార్థంత్రయము నొనగనుటానకక మని వారు ప్రకటించుచున్నారు. తమకు నానాదేశ సంఘ మున తేర్పరచుననిగూడ వారు చెప్పుచున్నారు.

అస్ట్రీయా వలసదేశములు.

బాల్మికు, పెద్దెంబరు 9:— అస్ట్రీయా యంగ్లీకరకార్య మేర్పరుపబడిన కలసడలేయ నియమములు ఉన్నతసభవారంగీకరించిరి. నురద్రావకములు, ఆయుధ సామగ్రిలు వీటి విక్రయమును గూర్చి యా నియమము లేర్పరచ బడినవి. 1890 క సంవత్సరములో ప్రకటించబడిన బ్రస్సెస్సు ప్రకటనా నిబంధన లానియముల ప్రకారము రద్దుచేయబడుచున్నవి.

అస్ట్రీయా సంధియేర్పాటు.

నెంటు జర్మనీయను, పెద్దెంబరు 10:— అస్ట్రీయా సంధి వత్తియన నేడు సంకీర్ణము లైనది. నేటియందు 10-15 గంటలపుడు చాట్ నెంటు జర్మనీ సంధి సభాధిపతియైన అస్ట్రీయా ఛాన్సలరు చాట్ నెంటు సంధిక్రమముపై సంకీర్ణము చేసిరి. తక్కిన ప్రతి గండు గూడ సంకీర్ణములను చేసిరి. మొదట అమెరికా

ప్రతినిధియు, తరువాత బ్రిటిషు ప్రతినిధియు వీరట్లు తక్కిన ప్రతినిధులను సంకీర్ణములను చేసిరి. సంకీర్ణములను చూచు నియ, బాగోళ్లు ప్రతినిధులు హాజరుకాలేరు.

ఫీల్డుమార్షలు సర్ ఎడ్మండు అల్లెంబీగారు.

బాల్మికు, పెద్దెంబరు 10:— బాల్మికు బాల్మి గూర్చి కలసికొనుటకు ఫీల్డు మార్షలు సర్ ఎడ్మండు అల్లెంబీగారు దువ్య విత్తి కేరి.

నరసాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘము.

స్థాపితము 1902 సం॥

1880 సం॥ 21-వ చట్టముక్రింద రిజిస్టరుచేయబడినది. 1920 సం॥ ఏప్రిల్ నెలలో జరుగు ఆంధ్రప్రదేశ్ బహుమతిపరీక్షలకు కేవలగ్రంథములు. ఉత్తమతరగతి.

యుఖ్యభాగము:— 1. సాహిత్యము: 1. భాగవతము సప్తమస్కంధము మొదటి 28వ పద్యములు 2. దుర్గేశ సంధి (ఆంధ్రప్రదేశ్ వారికి గ్రంథములలోనిది) 3. శివేశ్వరిగం పంతులుగారి ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలోని సందతిమృత్తు, సంతు సాల నృసింహాచారి, దైవరాజు వేంకటాచార్యుని, దూబగుంట వారాణసుని చివరములు. 4. ఆదిలాసచ్చరిత్రకర్తృమాల లోని రాణి దుర్గావతి, రాణి రామాబాయి, వీరవతి, రాణి గౌరీ లక్ష్మీబాయి.

(ii) వ్యాసరచన. (iii) నువ్వీడిక, జురుకీరకావ్యము. (కత్తి రాజు కామేశ్వరరావుగారిచే వ్రాయబడినది).

ఇచ్చాభాగము:— 1. హిందూ మతము యగము (విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథముల) ప్రపంచభూగోళము 8-వ భాగము. (ఎమ్. సీతారామారావుచే వ్రాయబడినది). (ఈ)

(ii) గణితము రెండుభాగములు (వి. వి. నువ్వీడిక గారిచే వ్రాయబడినది). పదార్థవిజ్ఞాన కావ్యము మొదటి 150 పేజీలున్న (ఈ) (iii) పదార్థవిజ్ఞాన కావ్యము మొదటి 150 పేజీలున్న రసాయనకావ్యము మొదటి 185 పేజీలున్న (ఈ) (iv) రసాయనకావ్యము 185 పేజీలున్న వృక్షకావ్యము (విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథము) పూర్తిగను.

మర:— ఈ పరీక్షకు పూర్తిగా గాని రెండు భాగములకు తేదతరగా గాని చదువవలయు— బహుమానములు ఒకేకార్యములు పూర్తిగా నుత్తమతరవారికి ఈయబడును.

మధ్యమతరగతి

1. సాహిత్యము:— (1) అంబరీషోపాఖ్యానము నటీక (వాల్మీకిరామాయణకావ్యములలోనిది మద్రాసు) (2) నానా భగము (ఆంధ్రప్రదేశ్ వారికి గ్రంథముల), (3) నికరీయర్ (కేవల వేంకటరావుకావ్యములలోనిది).

2. గణితము:— (నెలవనుక్రమం) 3. హిందూ మతచరిత్రము:— (కె. పి. వీరరాఘవాచార్యులుగారిచే వ్రాయబడినది) 216 పేజీలున్న మొదలు 108 పేజీ అక్షరబద్ధము.

4. భూగోళము:— కె. పి. వీరరాఘవాచార్యులుగారిచే వ్రాయబడిన ప్రపంచభూగోళము మొదటిభాగములో 82 పేజీ మొదలు 70 వరకున్న రెండవభాగములో 120 పేజీ మొదలు 160 వరకు.

5. కావ్యసంగ్రహము:— (కె. పి. వి. నువ్వీడిక గారిచే వ్రాయబడినది) 3. ఆంగ్ల రాజాబివర్తన సరసాపురం.)

6. వ్యాసరచన. మర:— ఈ పరీక్షకు పూర్తిగా నన్ని భాగములకు ఒకేకార్యములు చదువవలెను. ఈరంగుతివారు ఉత్తమతరగతి పరీక్షలోని నువ్వీడిక పంతులీర కావ్యభాగములకు తేదతరములు. ఈ భాగములో మొదటివారికి తోడినెటికొక రావుగారిన్ను బంగారుపతక మియ్యబడును.

ఆయుర్వేద శ్రీవిద్య యాంధ్రదేశకాభివృద్ధియనున నొకయుఖ్యసాధనమని ఎల్లరెంగిన యంగ్లీషు. కాన ముచే నే టేట జరుపబడు శ్రీలబధుమతిపరీక్షలకు తమ వారీయముల నుప్రార్థనించియు, మాసంఘమునకు భవనసాయము చేసియు మాయాద్యములను నోడృప్త బ్రాగ్ధికులు.

పుల్లారట్ల పేరయ్యకాశ్రమి. వి. పి. యల్. టి. సరసాపురం 5-9-19. కార్యదర్శి.

మంచి తరుణము!
ఈ ధరలు ఏడుదినములవలెనే యుండును.
మానవ చాల మొత్తము నిజమయ్యునును భరతగిరిని విక్రయించ బూనితిమి. ఎన్ని ఇంతి వర్తలు కావలయుననినను దొలకును. 6 దినముల కలరు వర్తలులపు. కలరు వర్తలు 1-1-12-0, కేంద్రే చీటివర్తలు 1-1 1-12-0 కాకిలర్ వర్తలు 1-1 1-12-0. అమాచాచార్య భోగతి 6 మూరలు పాడును 8 మూరలు వేదము నెల 2-12-0, రెండవరకము 2-8-0; గట్టిచాను ఆంగ్లవిశ్రుములు 6 మూర పాడును 8 మూర వేదము 2-8-0 4-0-0 (చాయకు ఉత్తరవాదము) వ్యాపారలకు తక్కువ కమిషనుపై సామానులు కొని సంకలనును. వర్తలు 1-1 పిచి చార్జి 0-4-0; 8 కొనిన సాక్షిజ ఇశాము. చిరునామ: కొర్నాటు వట్టుజవిధి వ్యాపారులు, 272 మింటుస్ట్రీలు, మింటురిల్లింగు పోస్టు, మద్రాసు.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు బెజవాడలో ఈనెల 13 వ తేదీ కనివారం రాత్రి ద్రాపతివస్త్రావహరణ నాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు.
మందుగా సామ్యుపంపిన యితర గ్రామములకు 1, 2, తరగతుల టిక్కెట్లకు రిజర్వు చేయబడును. అన్ని తరగతుల టిక్కెట్లు నాటకకాల యొద్ద కనివారం సాయంత్రము 2-30 ముందు లగాయితు అమ్ముబడును.
టిక్కెట్ల వివరము:— పురుషులకు రు. 2, రు 1-8-0, రు 1-0-0, రు 0-8-0, 0-4-0, స్త్రీలకు మిక్కి 0-8-0. (1752) క. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర మహాననగ్రహము
(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ము.) (1754)
312, తంబుకెట్టి వీధి, జార్జిటౌన్, మదరాస్.
ఇది లాభమును గడించుట కేర్పరచు బడ లేదు. తెలుగువారికి అనుకూలముగు భోజనము పెట్టుటకు మాత్రమే యేర్పరుపబడినది. వంటచేయుటకు తెలుగుదేశపు బ్రాహ్మణులే నియమించబడిరి. ప్రారంభమే నెలదినములు మాత్రమే మొనది. ను మారు 100 మంది ప్రతిపూలను భోజనము చేయుచున్నారు. చెన్నపురికి వచ్చు ఆంధ్రు లందరు యిక్కడ భోజనపథుపాయము పొంద ప్రార్థితులు.
National Psycho Physical Culture University College
WANTED—STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars to:—
Prof. B. RAMAJOGA RAO,
255, Thambu Chetty Street, (Upstairs) Madras.

VITAFER "PICKS YOU UP"
the more quickly and the more surely because at the same time IT BUILDS YOU UP. The nerves are FED, not merely stimulated; the blood is enriched; and the entire system revitalised.
Obtainable from
SPENCER & CO. LTD.,
MADRAS & BRANCHES.
Vitafer Small Tin 2 4 0
" Medium " 3 14 0
" Large " 6 12 0

న గు మో ము.

[కలవగుంట శ్రీరామారావుగారు.]

మీరు మాట్లాడుచుంటివి. సంస్కరణ ప్రణాళిక, కలహ చట్టము; కాలపు చట్టము, కది నమోతో నూతన జ్వరము విస్తృత వికారపు ధరలు ప్రాచీనాధిపత్యము మన్నన ప్రస్తుతం కలహమును గురించి మాట్లాడుకొనుచుంటివి. కాలము యొక్క మార్పును గురించి, కొలది కాలము నిజముగా, కొలది కాలము ఎకతాళిగా మార్పాడితివి. కాని మాత్రము, భారత గోళమున కల్యాణకళ్యణమున దెద్దని నా స్నేహితుడు సప్తయనన్తుడి గారు. సంస్కరణములని నేనంటిని, కాదుకాదు అకడమియే. ఏదని నేనంటిని. కలహమున అయిన నమో. పోలికలని సప్తయనన్తుడు యంటిని. నీ యుద్ధమునే నమోగ కాల నంటిని నేను.

ప్రతిపక్షములోను ప్రతిగృహములోను, కాదు ప్రతి వాని హృదయములోను ఉపసంహము కలిగిన అభివృద్ధి యే హృదయంబు నెలకొని కాలసమయము వని చెప్పెను. నేను సర్దిబిది. నిన్ను సర్దిబిదుకే నేనెట్లంటిని ఇంతవరకు నీవు బహుగంభీరముగ నుంటివి. నిజముగ నీవు సప్తయనన్తుడు నామధేయ విజి కాలసమయము దక్షుడు నామధేయము. మాటలలోని ఎన్ని అయిన చెప్పవచ్చును. భారతజాతీయలకష్టములు చాటివ్రాయు, దురదృష్ట నీ నెలకొని కాదు. కష్టములు, కార్మికులును తగిన ఇంట్లలో కలసికొని కష్టములలో, చాలిసరి అన్నములేక అల్లుడు దినుములుకాదని నీ నెలకొనుచు. మధ్య గళపువారి జీవితము దుర్భరమగుచున్నది. వారి జీవితాగ్ర భయంకరముగాను, దుఃఖపూరితముగా నున్నది. వారి కుటుంబములను పోషించు కుటుంబ సభ్యులు కలసికొని వివాహములు నేయు కుట్టులే అని నేనెలకొని, నా స్నేహితుడవైన కష్టయిట్లంటివి. నా జీవితమునకు తెలియదు నామధేయము, నాకు కాలసమయము మందస్థితియైన భారతజాతీయ. సప్తయనన్తుడి ఇంటియో జేతము కాని విజయించు ఇంటియోకాదు. తిరతిరలాడెడు ఇంటియో జేతముకాదు. మనజేత ప్రణయ కష్టసమయమున సంకోచముతో భరించవలయును ఎంతకాలమునాం నీయె నగు నామధేయము నని ప్రయత్నించు చున్నాను, దొరకుట దుస్సాధ్యమగుచున్నది. ఎక్కడచూచినా విచార గ్రస్తముగా ఆందోళనమగుచున్న మాభిమానగాని చక్కగను సంకోచముగ నుండెడి మాభిమానలేవు ఈ లోకము కష్టికృ సంధముకాదు. మనకాదు సౌఖ్యముగా నున్నందుననే సంకోచముకాదని కలిగినపుడు, కష్టములను భరించుచున్నపుడు మన మంద నెట్లయిన కలిగించుచున్నావు. ఇతరుల కష్టములను, ఇట్లంటి నీవు గుర్రకంబాలి"ని నేనంటిని "నే నెలకొని చాలమంది తమ విచారమును ఎల్లప్పుడు తమ మాటలమీద ను ప్రదర్శించెదరు. కొందఱు తమ విచారమును, చక్కని వస్త్రములతో, ఎల్లప్పుడు కత్తుకొన జారుతు. విచారభారన ప్రణయమున కాలి నే చేయు యువజనేయమనిన, లే, లే, జేవుని భూమినిద మందహాసముల మాటలతో నిలువబడి నడుపుచు" ఇంతరము మాటలమట్టుకే అంటిని నేను.

"స్నేహితుడా! అట్లుకాదు. సప్త విచారమును చీకటిని జొపు నూర్చుకొనియు. విచారము కష్టములభారమును చీకటి మోపుచేయునగాని తగ్గించవలెను. కాని ఇయ్యది మన జాతివారి మానసిక సాంప్రదాయము. మనము నీజేమను ఆలోచించుచును. చేయునది బహు ప్రాశస్త్యము మనజేయల యొక్కయు, అంగుడియు యొక్కయు ధాయాప్రతిభలు యాదును. ప్రతి అంగుపురుషుడు, ప్రతి అంగుస్త్రీ, సప్తయనన్తుడు, విరామముగ కన్నులు. వారి యభివృద్ధియునన, వారి హృదయములో ఉల్లాసముతోనున్న యోగకక్షి, "సప్తయన, సప్తయన, కష్టములను గురిత నేనును" అని పాడుచున్నట్లు గనుచు. మనము అంగుజేయలంటి అవ్యవసాయము కాదు నెలకొని తిరునాళ్ళ కనువరు మాటలనవన, బిక్రీ క్షయననకు సంబంధములేదు. శ్రీమంతులుకాద కొకకాలని కొన్ని సౌఖ్యములున్నది. బంగారులో కుల దూగరచ్చును కాని కష్టములు లేవంటుంటును. వగవులేని మోమని, ఆరోగ్యములేని కీరమనుట. సంకోచముగ సప్తయన వాని కీరరా సోగ్యముగాక మానసికారోగ్యముకాదని చెప్పినదని ఎలుగ కలయును. కొకకాలతోగాని విచారముతోగాని ఉన్నవాని మాటలు మాటలకు నాకు భయముగానుండును. నికష్టము కష్టమని సప్తయన. అది నీవు మోసేయును. ఇతరులనుకాద సర్దిబిదు. వారిని నీవు నడుపారును. సప్తయన పుట్టియ అంగు గ్రంథములు ప్రాచీన విజి విజి కాద లోకోకకారము

లోనైన మహానీయులలో నెలకొని ప్రాచీనము విజయ కల నే చాటి చాటియును నూతన జనల మన్ననలకర్తుడు. కష్టములోనున్నపుడుగాని, కాభిమానపుడుగాని బలవంతముగానుండును. సప్తయనన్తుడిని, కొంత కేమనరును. చాలభాగము మనకష్టములు న్యాయకౌశలరా భములు. కొన్ని లేనికాద నన్ను ట్లూంపించుటలన కష్టమి. ఎక్కువగా లోకమందుకొనబడును. ఎక్కువగా విరచిత లాది కము. నీవని నెలకొను మట్లు నమోతో చేయును అవ్యుద్ధి కని యన్న మన కందరకు సంకోచముగనుండి క్రిక్కిరాడుకాద మందస్థితులయి జీవితము సౌఖ్యమునుకలయు ఇహలోక సర్వమును. ఇతర కష్ట భరించు లేదు గాని మిక్కిలి ఈ కళాని నుండును. చాటి గాదు నెలకొనియును నితరుల జీవితముల కానందము కలగజేసి, వారు వారు మట్టుకు సంకోచ సౌఖ్యములకు మారులు కావాలను. నిజయిన ఆరోగ్యపు సగ్రత ఉల్లాస స్వాభావిక గీతము సప్తయనన్తుడు సౌఖ్యమందయు లేని మహానీయుల నెలకొని. అట్టివానిని ఏదియు భయ నెట్లంటివి. అట్టివానిని కృషి సంకోచము, అద్దంబులు లేవు. కృషికి సోపానములు. కష్టములు అభివృద్ధియు చీకటి క్యాపి యెదురుట సాధకములు. బహుళ నితర తెలియదును. పాండ్యగారని జేటికను తెలియవును లోకములో నికృతులందెడి అన్ని రకముల లోకములు విట్లు. కష్టములు దుఃఖములు యందు బయలుపడెదలనని భయంకర మగు నిట్టికష్టములు తెలియ కలగజేసి ఇంద్రభానును కంకుల కంటి కెక్కులుగల సాగనయిన జేతకాకష్టక కన్పించెను. ఆమెకేన 'అ' అని, లోకము మోడి పారదోలు భిక్షాక మాదుగు అన్నిరకముల కష్టములను మహారాజుగ్రంథ, యంత్రతెలియనది. ఆమె ఇంతవర కట్టి వారిని విడనాడలేదు. కాని, అయ్యో, ఆమెను ఎంతమంది తమహృదయములనుండి పొడలలోల మారుచున్నారో. నీవైతర్యమడిక కొలదిని నీవు నిన్ను నేర్పిడి, అకజనును సిద్ధించును. మమ్మందు బయలుపడి మారునను యోగముండిన, నూర్చుకొని మంచులూచుచుంటుంటి, ఎట్టి కష్టములయినను లోబడకమావు. అన్నిటికంటె పొలికావాలి కరమగు విష మెట్టియో తెలియునా-కొకము. విరోధము, అనాయతి. కావున, సప్తయనన్తు అనుభవము ప్రతిపాదును, జీవితమును నాకలిలామ వైద్య లోకమును నేను చేయించుచున్నాను నట్లు ప్రకర్తించవలయును. అయిన నా స్నేహితుడు గంభీరకావ్యము గావించెను.

అ మ క ము న కు. 1750

రైతు హల్లర్లు, కోడలు, నెలకొని, హల్లర స్నేహ సామానులు, జల్లెడలేకులు, యిరర అన్ని రైతుమిల్లు సామానులు, ఎమిరి, మొయిసాల్లు, వైరుల్లాడు, బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, పుల్లిలవైరా యాకర్లు సామానులు నరకు యిన ధరలకు యియ్యబడును. ఇంటియో కాక కూర్చుంటుంటి, లూలికేటింగు అయిలు, గ్రీబు, 50 మ్రాడుఅయిలు భారీ పీటలు, 400 నాల్గు గాలములు కట్టు భారీదబ్బాలు విక్రయమున సిద్ధముగానున్నది. ధరలకి యా క్రింది విరునామము యింగ్లీషులో వ్రాసినయెడల జవాబులు యియ్యబడును.

S. Venkatarama Aiyar & Co.
Post Box No 107 Madras.
Telegraphic Address, Genuine.

ప్రకటన

మహా మహాపాథ్యాయ కొక్కండ నెలకొనికొని నిరతిరములైన ఆయాధిరములైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభిమాను తెలైవనిగ్రంథముల సమస్తయించుటల నెట్లవరని నెలకొనికొని కుటుంబమునకు దగిన భనసహాయముననే గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వకౌశల్యములను బడయగలరు. అందువలన భాషా నేతను జేయుటయిన నిస్సహాయ స్థితియందున్న నెలకొనికొని కుటుంబమునకు సహాయము చేయుటయిన రెండు గుర్తుకలములు గలగ గలవు.

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి కావలమహాశ్రేయము (ప్రబంధము), 3 అజామిలో సాఖ్యానము, (యక్షగానము), 4 సత్యనారాయణపాఠ్యము (ప్రబంధము). ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరవారు క్రింది విరునామకు వ్రాసికొనవలయును. నెలకొనికొని గ్రంథములు ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, కంబునెట్టిది, మద్రాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాపాడకపోయిన పొందకు స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనునందులవలననే కలగుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమును మును కలగజేసి కీరసాఖ్యమును మృతగాత్రమును, అయ్యెక్కువైన ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇజామిగా నీయబడును. పోస్టుచార్జి గా ఈ పుస్తకము కలదు. కంబునెట్టియోగించు. (301)
వైద్యకౌశ్రీ మహాకవిగారి గోవిందరాజు, ఆరంభమునా కేవలముగా, 1874 వాడ్యో, మద్రాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు.
బృహత్ మంజుషాదికౌఠ
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1 పాను సీసా రు 0-12-0.
చంద్రప్రభ గుటి
మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ వనిచేయును. కులం 1-కి రు 1-0-0.
వాసవతే హము
దగ్గునకు మంచిమందు.
1 పాను సీసా రు 0-10-0.
స్వపహారములన్నియునాంగ్లేయభాషలో జరుకవలయును.
జాంబూ షంక న్యూటికల్
వసుప్త
జంబూర్వేద యోషధముల జేయువారు పొంబాయి నెం 13.
The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Biphinstone Road, Bombay, 13

శిశువు వేంకటాచలపద్మజీతులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంశధములు.
1. **లక్ష్మీవిలాసరసము**:- లక్షణముల క్షేమ కోణము ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమునకు విరోధియై యున్నాడు. ఇత యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా కనుకయై నుండెడి. క్షేమకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంశధము నేకాళి లేదని కాదే. సంకోచముగ జల్గుగలది. నిరజ్వరము, మూడిక బాల్లక స్వరములు, కన్ను పాతము నెలకొనినది కష్టక నుదాగును. సీసా 1-1 1-0-0, 5-1 1 ఇళాని. (301)
2. **క్రిమికాంతి**:- క్షేమ గర్భమును, కందుల నొప్పి, నాభిబాధను ముండును. సీసా 1-1 0-10-0, 5-1 1 ఇళాని.
3. **కెక్కున రావణం**:- వీనిని నేనెంబిసర్వజీనుండ్లయే మాత్రమును కట్టక (కలరా) కాంతిలేని, కీరలేని, అశీర్ష భయము నునకు కాగలదు. సీసా 1-1 1-0-0, 5-1 1 ఇళాని.
4. **కాంబుభోగం**:- విజ్ఞులకు జలకార; తియ్యెడల మును, మంచము, ముబద్దము, అశీర్ష లేని, కృత్యము, కను భుజ్జియించుట. ఆకలిలేకుండుట మొదలగునది గుఱుచును. విజ్ఞుల పుష్టిగలవారగుచును. సీసా 1-1 0-12-0, 5-1 1 ఇళాని.
5. **కాంబుభోగం**:- విజ్ఞులకు వయస్సు మునిగినవారికి, పొడిమిట ఉత్తమ మన కాది. మంచము, పడిలేను, వచ్చు, అశీర్షము, కీర కాదు, పూర్వకామము, ముబద్దం, పుష్టం, తియ్యెడల, మర్మములు మొదలగు యింకానేక లోకములను గుఱుచుచేయును. (301)
120 మూతలు గల సీసా 0-4-0
కలూలు కత్తుతో 5-1 1-3-0
" " 12-1 2-18-0
" " 25-1 5-1-0
విరోధముతో మోడ అనుపాదము తెలుగునాటి కట్టి.
శ్రీ సీసా కామవ వైద్యకౌఠ, కట్టి.

